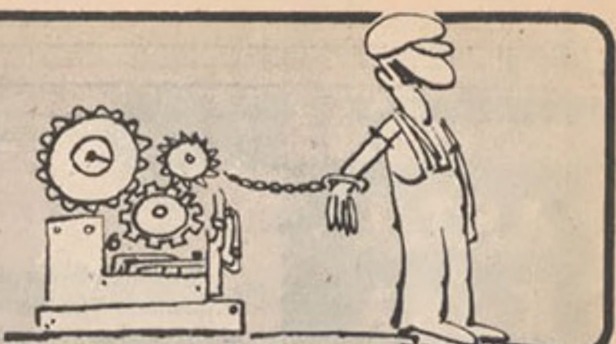
7 MART 1980 CUMA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

TÜRKİYELİ KAÇAK İŞÇİLERİN AÇLIK GREVİ
Selçuk Demirel Paris'teki Türkiye'li giyim işçileriyle konuştu
4. sayfada

Halk daha az vergi ödeyecekmiş gibi boş umutlarla aldatılıyor

Vergi tasarıları 200 milyar lira ek zam getirecek

Halkın tekmeyi yiyip "Millete" dönüşmesinin resmidir

- VERGİ TASARILARI "AZ KAZANANDAN ÇOK, ÇOK KAZANANDAN AZ" VERGİ ALINMASINI ÖNGÖRUYOR.
- VERGİ TASARILARI GELİR VERGİLERİNDEN ÇOK GİDER VERGİLERİNE AĞIRLIK VERİYOR VE 200 MİLYAR LİRA EK ZAM GETİRİYOR.
- VERGİ TASARILARI YASALAŞIRSA AKARYAKITA, TUZA, KİBRİTE, ELEKTRİĞE, HAVAGAZINA, KAHVEYE VE TÜP GAZA YENİ ZAMLAR GELECEK.
- VERGİ TASARILARI HALKIN HAK ARAMASINI TÜMÜYLE ENGELLİYOR ÖRNEĞİN HAKSIZLIĞA UĞRAMIŞ BİR KİŞİNİN HAK ARAMASININ TUTARI 5 BİN LİRAYI BULUYOR.

HABER MERKEZİ

Demirel Hükümeti tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan ve Bütçe Plan Komisyonunda görüşülmeye başlanan "Az kazanandan çok, çok kazanandan az" vergi alınmasını öngören tasarı, gelir vergilerinden çok gider vergilerine ağırlık vermekte, özellikle getirilen zamlar ve vergi kaçakçılıklarından hiç söz edilmemektedir. Tasarıda emekçilere tanındığı iddia edilen vergi yükü hafiflemeleri beş on katıyla, kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi yoluyla ve ayrıca dolaylı vergilerle geri alınmaktadır.

Hükümetin özellikle dolaylı vergiler yoluyla getirdiği 200 milyar lirayı bulan zammı, uzun süre gizleyişi, tasarıların meclislere verilişiyle açığa çıktı. Tasarıya eklenen Geçici Birinci Maddeye göre, "Vergi, resim ve harç kanunlarında(21.2.1963 gün, 210 ve 14.5.1964 gün, 474

(Devamı 7. Sayfada)

DOLAYLI VERGİLER NASIL ELE ALINMALI?

- Doğrudan halka yansıyan dolaylı vergiler kaldırılmalıdır.
- Küçük esnafı yıkıma götürecek vergi ve resim arttırımlarından vazgeçilmelidir.
- Halkın hakkını araması önündeki tüm engeller kaldırılmalı, bu amaçla getirilen harç türü vergiler tasarıdan çıkarılmalıdır.
- Konut kiralarını ve fiyatlarını arttıracak tüm inşaat malzemesi ve emlak vergileri dondurulmalıdır.
- Sermayeye verilen tüm vergi ayrıcalıklarına son verilmeli, dolaylı vergilerle sağlanmak istenen devlet gelirleri artışı büyük sermayeye yüklenmeli bugüne kadar vergi kaçırılmasına olanak tanınan spekülatörler ile hiç vergi ödemeyen büyük toprak sahiplerinin gelirleri vergilendirilmelidir.

Hasköy'deki faşist katliam protesto edildi

Bir polis götürmek istediği kişinin cebine bıçak koyarken yakalandı

- Faşistlerin saldırısı sırasında kahvehanede bulunan Alper Yaz adlı polisin Şentepe'de 3 devrimci öğrencinin öldürülmesi olayındanda yargılandığı, halkın bu kişiden kuşkulandığı öne sürüldü.
- Hasköy'de protesto amacıyla esnaf dükkanlarını açmadı.

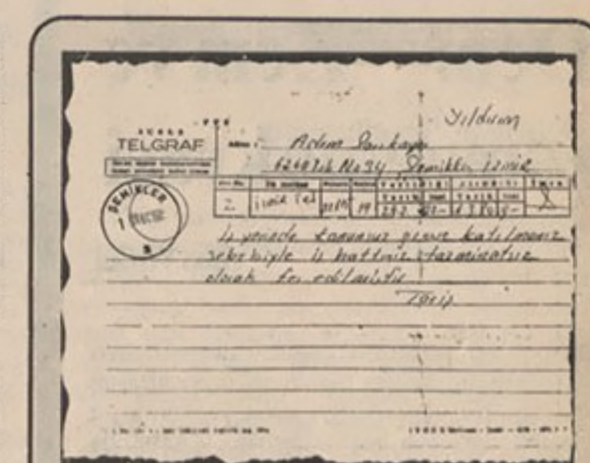
ANKARA (DEMOKRAT)

Faşist saldırganlar tarafından gerçekleştirilen ve 3 yurtseverin ölmesi 14 yurttaşında yaralanması ile sonuçlanan Hasköy katliamı çeşitli gecekondu mahallelerinde ve okullarda yapılan forum ve gösterilerle protesto edildi. Ankara'daki liselerde "Hasan–Gülhan–Erdoğan yaşıyor yaşıyacak, halka kalkan faşist eller kırılacak" şeklinde sloganlar atan öğrenciler, düzenledikleri forumlarda faşizmi ve faşist saldırıları lanetleyen konuşmalar yaptılar.

HASKÖY'DE GÖSTERİLER

Faşist katliamın gerçekleştirildiği Hasköy mahallesinde, faşistlerin saldırılarını protesto eden halk üst üste üç gösteri yaptı. Katliamdan bir gün sonra "Hasköy faşistlere mezar olacak" şeklinde sloganlar atarak yürüyen 600 dolayındaki mahalle sakini faşizmi lanetledi. Katliamda yaralananlardan Hasan Ulu-

(Devamı 7. Sayfada)

TARİŞ'te saldırılarla başlatılan faşistleştirme girişimi telgraflarla sürdürülüyor.

Tekstil Ege Bölge Temsilcisi İsmail Şentürk.

"TARİŞ parababalarının çiftliği yapılmak isteniyor„

İZMİR (DEMOKRAT) TEKSTİL Sendikası Ege Bölge temsilcisi İsmail Şentürk, TARİŞ işvereninin yasaların ardına sığınıp yasa dışı davrandığını belirterek, "İşveren haksız uygula-

(Devamı 7. Sayfada)

Sisli'de MHP binası yakınlarında bir devrimci daha öldürüldü

Faşistler Zile'yi yakmak istedi

- İzmir Dikili AP İlçe Başkanı 2 kişiyi tabancayla yaraladı.
- Ordu'da çıkan çatışmada bir kişi yaralandı.
- Ankara'da Teknik Öğretmen Okuluna bomba atmak isteyen faşist yakalandı.
- Yozgat'ta devrimci bir öğretmen dövüldü.

HABERİ 5. SAYFADA

Adana TEKEL Fabrikası'ndaki grevi iş mahkemesi durdurdu

ADANA (DEMOKRAT)

Adana Tekel Fabrikasında çalışan Türk–İş'e bağlı Tek–Gıda iş üyesi 1600 işçinin geçtiğimiz pazar gününden beri sürdürdükleri grev Adana 3'üncü İş Mahkemesi tarafından durduruldu.

Kararda işçilerin bugün işbaşı yapmaları istenirken, sendika avukatları kararı incelediklerini, bu konudaki görüşlerini daha sonra

(Devamı 7. Sayfada)

OKUL YANDI, ÖĞRENCİLER AÇIKTA KALDI

Çevrelerinde 3 okul bulunduğu halde çocuklarının başka bir semtteki okula verilmesi üzerine Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gelen öğrenci velileri.

Veliler Milli Eğitim Müdürlüğü'nü işgal etti

HÜSEYİN AVUÇ

Bali Paşa İlkokulunda okuyan 250 civarında öğrenci başka okula verilince, veliler Milli Eğitim Müdürlüğünü işgal ettiler.

İlk yarı tatilinden önce yangından hasar gören Bali Paşa İlkokulu öğrencileri Büyük Reşit Paşa İlkokuluna devredilince veliler Milli Eğitim Müdürlüğü'ne giderek yetkililerle görüştü.

Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Ekrem Şensu ile görüşen öğrenci velileri çevrelerinde üç okul olduğu halde çocuklarının başka bir semtteki

(Devamı 7. Sayfada)

İlk yarı döneminde yanan Bali Paşa İlkokulu öğrençi velileri.

Yeraltı Maden-İş Sendikası Başkanı

Uygur: Esnaf görünümlü para babaları vergilendirilmedi

ANKARA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Yeraltı Maden–İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, yeni vergi tasarısının sermayenin vergi yükünü azalttığını belirterek işçiler ve dar gelirliler üze-

(Devamı 7. Sayfada)

İstanbul'da 23 lise ve ortaokul müdürü sürüldü

HABER MERKEZİ

Milli Eğitim'deki öğretmen ve idareci kıyımları bütün hızıyla sürerken, İstanbul'un 23 lise ve ortaokulun müdürleri görevlerinden alındı.

Görevlerinden alınarak sürgün edilen 23 müdür arasında Yılmaz Ünal (Vefa Lisesi) Eşref İlhan (Pertevniyal Lisesi) Cihangir Yüksel (Çağlayan Lisesi) Battal Güner (Atatürk Erkek Lisesi) Ahmet Zeydallı (K. Çekmece Lisesi) Faik Kubilay (Haznedar Ortaokulu) Orhan

(Devamı 7. Sayfada)

Kocaeli'de köylüler vekil öğretmenleri köye sokmadılar

KOCAELİ (DEMOKRAT)

Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri için açığa alınan öğretmenlerin yerine "vekil öğretmen" adı altında görevlendirilen faşistleri halk okullara sokmuyor.

İzmit'e bağlı merkez köylerinden Büyük Derbent İlkokulu'na "Vekil öğretmen" adı altında gönderilen 5 faşistin köy halkı tarafından tartaklandığı, okula sokulmadı-

(Devamı 7. Sayfada)

FAŞİSTLERİN ÖLDÜRDÜĞÜ ÖĞRETMENİN CENAZESİ TOPRAĞA VERİLDİ

Havva ana, "Ben çocuklarımı, halkıma yararlı olsun diye 6 saatlik yolda yürüyerek taşıdım" diyor. (FOTOĞRAFLAR: BEDİZ DOĞAN)

Alptekin Kordağ'ın annesi Havva Kordağ

'Devlet hükümet kalmamış, varsa da bizden çok uzakta'

- Havva ana: Artık bu böyle gitmeyecek. Susmayacağız. Madem onlar başlattı, biz de hakettikleri cevabı vereceğiz.
- Alptekin Kordağ'ın eşi öğretmen Nuray Kordağ "Kocamın katili kaçarken, görgü tanıkları gözaltında" dedi.

HABER MERKEZİ

Şişli'de otobüs beklerken faşistler tarafından öldürülen ilerici öğretmen Alptekin Kordağ önceki gün toprağa verildi. Kordağ Gültepe 20 Temmuz İlkokulunda öğretmenlik yapıyordu. Evli ve 1 çocuk babası olan ilerici öğretmen kendisinden önce de 10'larca devrim-

(Devamı 7. Sayfada)

Alptekin Kordağ'ın cenazesi, kalabalık bir kitlenin katılımıyla toprağa verildi. Törene ailesi, yakınları, meslektaşları katıldı.

Maiyet memurlarının sicillerinin tasdik edilmemesi yasalara aykırı bulunuyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Geçen dönemde staj sürelerini tamamlayan ve bağlı bulundukları valiliklerce "yönetici olur" sicili verilen 64 maiyet müdürü hakkında yeni İçişleri Bakanınca velilerden yeniden "olur" istenmesinin yasalara aykırı olduğu öğrenildi. AP'nin girişimi kaymakam ve va-

(Devamı 7. Sayfada)

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden 100 polis memuru başka illere atandı

HABER MERKEZİ

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Birinci Şube Müdürlüğü'ndeki 100'e yakın polis memurunun görevlerinden alınarak, İstanbul'un çeşitli emniyet amirliklerine ve Anadolu'ya sürüldükleri bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, Ecevit döneminin Şube Müdürü Çetin Domaç'ın

(Devamı 7. Sayfada)

"Psikolojik Savunma" derslerinin okullara konması düşünülüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Bu günlerde üst düzeyde bürokratlarca gizli olarak düzenlenen toplantılar sonucunda kamu kuruluşlarının AP ve MHP eğilimindeki kişilerden oluşmasını sağlamak amacıyla Başbakanlığa sunulmak üzere rapor

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

"Bir adam ki"

"Bazan seçilmesi nicesine güç oluyor Cumhurbaşkanının. Şimdilerde bu konu o hale geldi ki kimin seçileceğine pek aldıran yok. Yeter ki bir yolu bulunsun, o şerefli yer doldurulsun. Ama, güç ya da kolay, birisi bir gün nasılsa seçilecek. Secilince de önemli günlerde Anıt-Kabir'e gidecek. Çelenk koyacak. Özel deftere "İzindeyiz Atam" yollu bir şeyler yazacak. Yılbaşlarında, bayramlarda mesajları yayınlanacak. Yabancı devlet elçilerinin itimatnamelerini alacak. Yurt içinde ve dışında gezilere çıkacak. Davetler, yemekler verecek... törenlere gidecek ya da telgraflar gönderecek. Gerektiğinde parti liderlerine Başbakanlık teklif edecek. Belirli tayin kararnamelerini imzalayacak vb. Kısaca, Devleti temsil edecek; Anayasa'nın gösterdiği biçimde.

Gerisi, bu tür zorunlulukların ötesinde, Cumhurbaşkanının kişiliğine bağlı.

(...) İşin politik yönleri bir yana, hayal bu ya, bugünlerde hep Cumhurbaşkanlığı makamında, oraya yasal görevlerinin dışında yepyeni boyutlar kazandırabilecek, bir Cumhurbaşkanı düşünüyorum.

Bir Cumhurbaşkanı ki, yılbaşı gecesini Yüksekova Kaymakamının evinde geçirsin; balıkçılarla Karadenize açılsın; Zonguldak kömür madenlerinde uykusuz bir gece yaşasın; Elazığ cüzzam hastanesinin ve Bakırköy hastanesinin koşullarını iyi bilsin; fikir akımlarını, sanat olaylarını yakından izlesin; Çankaya'yı, düşünürlerin, aydınların, sanatçıların saygı gördüğü bir yer haline getirsin; gecekondularda dolaşsın; Hatay'ın Soğukoluk ve çevresindeki fuhuş düzeninden haberi olsun; tatil kamplarında, harman yerlerinde bulunsun; dağ köylerinde gezinsin; arkeolojik kazılarla, sanat ödülleri ile, müzelerle, sergilerle, sendika çevreleri, doğum kontrolü, kürtaj, öğretmenler, okullar, sakatlar, kimsesiz çocuklarla ilgilensin; jandarma, polis karakollarına, emniyet müdürlüklerine, tutukevlerine girip çıksın; tutuklularla konuşsun, mahkûm kadınların dertlerini dinlesin, onların çocuklarının saçlarını okşasın; arada bir durakta dolmuş beklesin; resim, plak, kitap koleksiyonu yapsın; Çankaya'da okul birincisi öğrencileri kabul ve toplum hayatının çeşitli temsilcilerini yemeğe davet etsin; Kontenjan Senatörleri arasına birkaç sanatçı, düşünür serpiştirsin; çok okusun, çok üzülsün, çok duysun, çok sevinsin, çok bizden hepimizden biri olsun ve de bu yüzden -Allah etmesin ama gerekirse- kendi kendini yitirip, kalp sektesinden ölsün. Ölünce de, güzel adı vatandaş yüreklerinde sevgi ile saygı ile yaşasın."

* * *

Tam yedi yıl önce, Mart 1973'te, Cumhurbaşkanlığı seçimi sırasında yazmışım 'Bir Adam ki'' başlıklı yazıyı. Bugün de yazabilirdim.

YARADANA SIĞINIP

Dem—Zem ve zemzemokrasi

Can YÜCEL

Bizdeki bu sözümona çoğulcu demokrasinin nasıl teklediğini düstura bindirmek üzere attığım bu başlığa bir yarım kafiye daha yapındırıp, o tek heceli, ama çok başlı ejderhayı, ZAMmı da ekleseydim olurdu ya, böyle çok ruhani bir meseleden söz ederken, yine maddeciliğe sapmışlıkla kınanmak istemedim. Daha açık söyleyim, maneviyatçılığı kimselere bırakmayan bir takım bilir-bilmez kişilerin karşıma geçip 142,163,112,159 falan diye madde sayıp dökmelerinden bıkkınlık getirdim gayrı. Gerçi onlara döviz, altın, elmas, han-hamam gibi maddeler sizin, bu ceza yasası maddeleri de bizim deyip, geçici bir paylaşıma da gidilebilinir ya...

Sözüm meclisten içeri, Maliye Bakanımız bütçeyi sunuş konuşmasında *"Son alınan ekonomik önlemler başarılı olmazsa, hürriyetçi demokrasi bu düzen içinde yeni yollar bulmakta güçlük çekecektir"* buyurmuş. Gözdağı veriyor yani. Bu zehir-zıkkım önlemleri sineye çekmeyip, dırdıra, vırvıra, hele hıra kalkarsanız, *"hürriyetçi demokrasi"* de güme gider demeye getiriyor. Ama kime? Herhalde Nz.in Beylere, Nazlı Hanımlara değil. Onlara göre hava hoş zaten. Bu kömürsüz, odunsuz kışın kılıcını fakir fıkara yiyor. Onlarsa, eskaza istakoz bulamadılar mı, bonfile yiyorlar. İstanbul gibi bu muhteremlerin cirit, tenis ve borsa oynadıkları bir anakentte, bu yıl Gelir Vergisi gelirleri, Sayın Sezgin'in getirdiği değişiklikler sayesinde, 60 milyardan 80'e çıkacakmış. Bu 20 milyarlık artışın 15 milyarı da ücretlilerle memurların çulundan biçilecekmiş!.. Beş-on helâl süt emmiş CHP'li çıkıyor, *"Asgari Ücret İndiriminin Meclis'den ne zaman çıkacağı belli değil, dar gelirlilere şimdiden bir avans hakkı tanınsın"* diye bir önerge veriyorlar, veriyorlar ama, *"Anayasaya aykırı"* diye önerge gündeme alınmıyor!..Sanki lokavt, Anayasa'ya aykırı değil!.. DGM, Anayasa buyruğu da, Toprak Reformu Anayasa buyruğu değil!.. Sen tut, karakuşi bir tasarrufla kıdem tazminatını kuşa çevir! Sen tut, asgari geçim indirimine ikramiyeyi de ekleyip vergiyi ona göre hesapla, yani bir elinle verdiğini öbür elinle kap! Sonra da dargelirlinin karşısına geçip, sırtına yıktığın dağ gibi yükyetmiyormuşgibi, böylesine bir Hürriyetçi Demokrasiyi kurtarma, koruma görevini de onların sıskacık omuzlarına bindir! Oh ne alâ memleket! Bunlar halkı akı-karayı seçemez sidikli çocuk, emekçiyi yerde emekliyen, dünyadan habersiz bebek mi sanıyorlar nedir? Yok! Yok! Sıra Çocuk Mahkemesine gelince, onbeşinden büyükler çocuk sayılmıyor, doğru Ağır Cezaya! Ama onsekizindekiler, *"Biz de oy verelim!"* dediler mi, *"Yoo!"* diyorlar, *"Yeterince olgun değilsiniz siz!"* Birbirinize *"Sayın"*, *"Sayın"* deyip duran sayın vekillerimiz, biraz da şu milleti adam yerine koyun, bu halkı sayın! 25 Katsayı üzerinden acele alıverdiğiniz üçaylıklarınızı bangınot bangınot sayacağınıza!.. Bugünkünden de bin beter, kan gövdeyi götürsün istemiyorsanız tabii... Demokrasi, Halk İktidarı demektir biliyorsunuz! *"Demokrasi"* nin *"Dem"*'i Yunanca *"halk"* anlamına gelen *"demos"* sözcüğünden gelir; bizim Eski Türkçede *"kan"* demeğe gelen *"DEM"*'den değil!

Çare yok, halkın nabzını dinleyeceksiniz! Seçimden seçime nabza göre diye lohusa şerbeti dağıtmak demek değil bu! Halkın atar damarlarına kulak vereceksiniz! Halk, nasıl bir Türkiye özlüyor, bilecek, ona göre hareket edeceksiniz! Konserve kutularından yeni ceza evleri dikmekle olmaz bu iş! Ne de memleketi düşünen memleket çocuklarına kara sürmekle, onları yermek, ZEM etmekle yürür bu! *"Duvarlara (Rusa selâm dur, Türkü arkadan vur) diye yazı yazıyorlar,"* derken *"Halkı kışkırtmak için kuyulara zehir atıyor"* türünden karalamalarla Haliç'i süt-liman edemezsiniz!.. Kamu kuruluşlarında Psikolojik Savunma Kursları düzenlemeğe de boş verin! Bu kurslar için hazırlanan kitapta, *"Her kamu görevlisinin komünist ve faşist fikirlere karşı milli seferberlik halinde tepki göstermek görevidir,"* deniyor. Gerçi kamu görevlisinin görevi, komünist ve faşist fikir-

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Ak mı, kara mı?

Tütün taban fiyatı 130 lira olarak açıklanalı ononiki gün oldu. Ve hemen arkasından doğal haykırışlar başladı, çünkü bir yılda para değerindeki düşüş % de 200 'e varırken tütün taban fiyatının 130 lira olarak saptanması ÜRETİCİNİN DOĞASINA TERS'ti. Oynanan oyunun adı gülünç perde bir

Perde iki.

Saptanan taban fiyatının hemen arkasından yetkililer saptanan 130 liralık taban fiyatın üreticiler arasında memnunluk yarattığını, saptanan taban fiyatın üreticinin emeğinin karşılığı olduğunu ve de üreticinin yüzünün güldüğü söylenir.

Seyirciler (üreticiler) buna göbek bağları çözülürcesine kakır kakır gülerler. Tabii kıslık ve yuh sesleri caba.

Tiyatroda yuha ve ıslık sesleri çıkmaz ama bu ıslık ve yuha seslerinin vebali oyunculara ait, oyuncular hiç ama hiç kusura bakmasınlar oyunu o denli komik ve doğaya ters sergilemeselerdi.

Şimdi Gümrük ve Tekel Bakanlığı yetkililerine ve kurmaylarına sesleniyorum: Üreticiye çocuk muamelesi yapılmasın, üreticinin yerine demeçler verilmesin, söylevler atılmasın olur mu?

Gümrük ve Tekel Bakanlığı kurmaylarına ve yetkililerine veciz bir sözüm var AK–KARA GEÇİTTE BELLİ OLACAK, GEÇİTE AZ KALDIĞINA GÖRE MESELE YOK SANIRIM.

ÜSKÜDARDAN
U.K.

Sağlık emekçileri sesleniyor

Bizler Dr.Sami Ulus Çocuk Hastanesi'nde çalışan sağlık emekçileriyiz. Yeni MC'nin yönetime gelmesiyle tüm işyerlerinde, fabrikalarda ve eğitim kurumlarında başlatmış olduğu faşistleştirme operasyonuna hastanemiz de katılmak isteniyor. Bu tezgahlanan oyun için önce Şişli Çocuk Hastanesinden bir faşist hastanemize baş hekim yapılmak istenmiştir. Ancak hastanemizde mevcut olan güçlü anti-faşist direniş eğilimlerinden korkan bu doktor hastanemize gelmeyerek başka bir yere tayinini yaptırmıştır. Yine hastanemizin anti-faşist tepkisinden korkan S.S.Y.B. bu güne dek kıyım ve sürgünlerini gerçekleştirememiştir.

Şimdi ise Diyarbakır Tıp Fakültesinden devrimciler, demokratlar ve ilericiler üzerinde uygulanan faşist baskılardan ötürü imza kampanyası açılmasına konu olan faşist Pr.Dr.Atilla Selçuk hastanemize başhekim olmuştur. Yeni başhekim daha hastaneye gelmeden hastane müdürü MHP yanlısı Feriha Selek ile görüşerek hastane çalışanları üzerinde baskı ve terör havası estirmektedir. Yalnız egemen güçler şunu bilmiyorlar, her baskı ve zulmün altından güçlü direniş sesleri çıkacaktır. Biz Dr.Sami Ulus Çocuk Hastanesinden Sağlık emekçileri olarak sürgün kıyım ve baskı politikasına teslim olmayacak ve sonuna kadar direneceğiz.

DR.SAMİ ULUS
ÇOCUK HASTANESİ
SAĞLIK EMEKÇİLERİ

Bizler "mahkûmuz"

Bizler Gemlik Kapalı Cezaevindeki hükümlü ve tutuklularız. Ancak buraya cezaevi diyebilmek için bin tanık gerekli.

35 hükümlü ve tutuklu, hayvan ahırını andıran bir yerde, tüm sağlık gereklerinden yoksun olarak cezamızın biteceği günü bekliyoruz.

Bir süre önce mahkumlar, jandarma nezaretinde, kente banyoya götürülmekteydi. Ancak savcı bir "delik meselesini" bahane ederek, bizleri, en doğal hakkımız olan banyodan mahrum bıraktı (bir süre önce bir kaç kişi kaçma girişiminde bulunarak, cezaevi duvarını delmişlerdi) kaldı ki, bu kişiler de başka cezaevine sürüldü.

Savcı Olcay Öner bir savcıdan çok, bir kabadayı, bir külhan bey gibi davranmaktadır. Sorunlarımızla ilgilenmek yerine, "ben bildiğimi yapacağım, sizde elinizden geleni ardınıza koymayın" dercesine davranmaktadır.

Bunun yanında günlük gazeteleri takip etme olanağımız da kısıtlı... Sabahleyin gelmesi gereken gazeteler akşam gelir (bazen özellikle Demokrat hiç gelmez)

Yine hastalanan mahkumların, doktora çıkması da bir sorun. Doktora çıkabilmek için sanki ölüm döşeğine yatmamız gerekiyor (zaten içerinin sürekli var olan pis havası herkeste şu ya da bu şekilde bir rahatsızlık oluşturuyor)

Kısacası, hayvanlara bile reva görülmeyecek koşullarda yatmaya "mahkumuz".

Bu satırları sesimizi duyurmak amacıyla yazıyoruz. Çünkü bu sorunlarımızın, bir avuç vurguncuya hizmet eden çarpık kapitalizmden kaynaklandığının bilincindeyiz. Yine sorunlarımızın köklü çözümünün bu soygun ve talan düzeninin değişmesinden geçtiğinin de bilincindeyiz.

HAKLARIMIZI ALMAK İÇİN HER YOLU DENEYECEĞİZ

GEMLİK
CEZAEVİNDEN
35 HÜKÜMLÜ VE
TUTUKLU

"Ağa" düzeni sürmeyecek

Selam olsun, Türkiye halkına, selam olsun ezilenlerin adına.

Bizler Siverek halkı olarak ağaların elinde ezildiğimizi sizlere açıklamak istiyoruz. Siverek 100 yıllardan beri ağaların elindedir. Bunların rüşvetle yaptırdıkları işler iyice açıktadır, soymadık adam bırakmamışlardır burada. Bunu yapanlar ağalardır nice fakir köylülerin bir parça toprağını da ellerinden almak için yapmadıklarını komayan yine bu ağalardır. Vermeyenleri kaçırıp, korkutarak sindiren yine bu adamlardır.

Bunu yaptıran herkesin bildiği gibi Mehmet Celal Bucaktır. Şimdi ise tüm Siverek ve köylüler buna karşı mücadele vermektedir. Buna en küçük bir tahammülü olmayan ağa yakalanan gençlere işkenceler etmektedir, onları yargılamaktadır.

Biz bütün bura halkı ağa baskılarının bizi yıldıramayacağını, ağa yönetiminin tüm doğu sathındaşı yıkılacağını halkımıza duyururuz.

SİVEREK HALKI ADINA

Urganlı halkı düşmanlarına dersini verecek

Turgutlu'nun Urganlı kasabasını faşistler ele geçirmek için CHP'lilere, devrimcilere, esnafa kısacası kendilerinden olmayan herkese baskı yapıyorlar. Dövüyorlar, tehdit ediyorlar.

1973'den beri Urganlı'da demokratlara devrimcilere yönelik yüzü aşkın olay olmuştur. Bunlardan birkaçı:

Devrimci bir öğretmen 15 kadar faşist tarafından yolu kesilerek feci şekilde dövüldü.

TSİP'in eski İzmir Başkanı dövüldü.

CHP Köy Komite Başkanı dövüldü.

CHP çelengi 29 Ekim gecesi kanala atıldı. "Kasabanın işsizlerinden Mithat Karakaya isimli faşisti içiriyorlar, seni 20 bin lira aylıkla TARİŞ'e işçi olarak alacağız. Yalnız CHP lokali içindeki çeşitli sloganlar yazan pankartları indirirsen" diyorlar ve kullanıyorlar.

CHP lokaline gelen demokrat devrimci sempatizanlar tek tek yakalanıp lokale gitmemeleri için tehdit edilir. Lokali kapatmak için her türlü saldırıyı yaptılar.

Özgür ve mutlu yarınların halkımızın ve ezilen dünya halklarının olması dileğiyle...

URGANLILI
DEVRİMCİLER

Beş yüz tutukludan

Bizler Elazığ Askeri Cezaevi'nden 500 genciz. Çoğumuzun davasını takip eden Avukat Erdan Arslan 11.2.1980 günü faşist katillerce öldürüldü. Bu durumu bir türlü gazetenize yazamadık. Ancak biz görüşmecimiz aracı ile şu satırlarımızı size iletiyoruz.

Avukat Erdan Arslan'ın ölümünü protesto ediyoruz. Bu durumu 500 kişi olarak gazetenizde neşretmenizi diler, hepinize selam ve saygılarımızı sunarız. İşlerinizde başarılar dileriz.

TUTUKLU
500 ARKADAŞ
ELAZIĞ

İğdir halkı yılmayacak

Ben de sizler gibi bir emekçi idim ve 1972'de İskenderun Demirçelik'te kaynakçı olarak çalışıyordum ve devrimcilerin saflarında yer alıyordum. Çalıştığım işyeri Karabük şantiyesi idi, üzerindeki faşist baskılar hiç bir zaman eksik değildi. Bunu ilerici demokratlar anlayabiliyordu. Başımızda bulunan faşist ustabaşı, şantiye baş mühendisi gibi insanlar, her zaman her yerde bizi işten atmak için sudan bahaneler kullanıyordu. 17. maddeye dayanıp bizleri yıldırmaya çalıştılar ama bizler yılmadık.

Davamıza canımızı adadık. Birlik beraberlikle hareket ettik. Fakat faşistler yine de bizim iş akitlerimizi feshettiler.

Ben işten çıkarıldıktan sonra, Kastamonu'nun İğdir nahiyesinde halkın hizmetine bir atölye açtım. Orman köylülerine bir şeyler vermeğe çalışıyorum. Buranın halkı da faşistlerin baskıları ve işkenceleriyle yıldırılmaya çalışılmış. Her gün ilerici kimseler tehdit ediliyor. Bu saldırılar gün geçtikçe daha artıyor.

Bunlara daha ne kadar tahammül edebileceğimizi, bunların daha ne kadar süreceğini soruyorum. Her gün ölümle burun buruna yaşıyoruz. Bu İğdir denilen yere hakim olan para babalarıdır. Halkın üzerine saldıkları faşist yardakçılarıyla kendilerine karşı olabilecek herhangi bir eylemi engellemek amacındadırlar.

Fakat İğdir halkının gözleri bağlı değildir. Gerçeği görmekteler artık. Bu baskılara ve zulme, mutlaka bir gün, halk son verecektir. Yaşasın İğdir'deki halkın devrimci mücadelesi.

İĞDİR'DEN
O.UÇLER

DÜŞÜNCE ALANI

Ücret alanlar neden bordro mahkûmu? Bordro mahkûmlarının ödediği fazla vergiler ve nedenleri

- BORDRO DA BİR ÖDEME BELGESİ OLDUĞUNA GÖRE, ÜCRETLE ORANTILI DEĞİL, TIPKI FATURA VE MAKBUZLARDA OLDUĞU GİBİ BELLİ MİKTARLI PULA TABİ OLABİLİR.
- RESMİ VE ÖZEL KURULUŞLARDAKİ AZ ÜCRET ALAN EMEKÇİLERİN İŞ İSTEKSİZLİKLERİ VE RANDIMANSIZLIKLARI İŞTE BU ANLAYIŞTAN KAYNAKLANMAKTADIR.

H.Turgut Aruğ
Mali Müşavirler - Muhasebeciler Derneği Başkanı

Enflasyonun etkisi ile sosyo-ekonomik yaşamda ücret, gittikçe daha çok tartışma konusu olmaktadır. Ücret deyince, emekçi kesim netini işveren kesimi de brütünü anlar duruma gelmiş bulunmaktalar. Emekçi kesim "biz çok vergi ödüyoruz" yada benzeri ifadelerle Net'ten yakınırken işveren kesimi de "Ücretler dondurulmalı"ya da benzeri ifadelerle ücretin brüt maliyetini hesaplamaktalar.

Ücretin brüt rakamı hukuken her ne kadar emekçiye aitse de gerçekte işverenin kasasından değişik adlar altında çıkmaktadır. Bu ikilemde ücret tartışmasında sorun, ücretin neti ile brütü arasında % 63'ü aşan kesintilerin çokluğudur.

Ücret sorununa bu açıdan baktığımızda, yaptığımız inceleme ve araştırma sonunda vergileme adalet ve eşitlik prensiplerine, hatta Anayasa'mızın 41, 42, 45 ve 65. maddelerine aykırı bulduğumuz bulguları kamuoyuna sunarız:

1—VERGİ KARNESİ SORUNU: Yıl içinde aynı günde işe başlıyan emekçi, işe başladıktan ancak bir süre sonra en az geçim indiriminden yararlanabilmektedir. İşveren ise o yılın ta ilk gününden, yıllık geçim indiriminden yararlanır. Üstelik en az geçim indiriminden yararlanabilmek için vergi karnesi alma zorunluluğu ve alışkanlığı yoktur. Emekçilerin özellikle Sosyal Sigorta kapsamına girenleri Vergi Karnesi almadan en az geçim indiriminden yararlanamazlar.

Ayda 10.000 lira brüt ücreti olan bir emekçi Vergi Karnesi çıkarmazsa, her ay 35-108 lira fazla Gelir Vergisi öder.

2— DAMGA VERGİSİ ÖDEME SORUNU: Ücretliden başka hiç bir gelir sahibi Damga Vergisi'ni vergi olarak net gelirinden ödemez. Gelirleriyle ilgili tüm pul giderlerini gelirlerinden düşürür ve sonrasına Gelir Vergisi ile Mali Denge Vergisi'ni öder. Oysa ki bordro mahkumu ücretlinin net ücreti henüz eline geçmeden ve brüt ücret üzerinden % 04 Damga Vergisi kesintisi yapılır. Vergi adaletine tamamen aykırı bir durumdur.

Bordro da bir ödeme belgesi olduğuna göre, ücretle orantılı değil, tıpkı fatura ve makbuzlarda olduğu gibi belli miktarlı pula tabi olabilir.

Halen ayda 10.000 lira brüt ücreti olan bir emekçi 40 liralık pul kesintisine tabidir. Aynı rakam bir kira ya da başka bir alacak ise sadece 2 liralık pula tabidir. Ücretli daha varlıklı kişi mi ki?

3.– MALİ DENGE VERGİSİ SORUNU: Bordro mahkumları brüt ücretleri üzerinden peşin, diğer gelir sahipleri ise net gelirleri üzerinden sonradan Mali Denge Vergisi'ni öderler. Her ne kadar ücretliler için ayda 1200 liralık indirim varsa da bunun da Mali Denge Vergisi sadece 36 lira eder. Üstelik 1200 liralık indirimin tanındığı yıl asgari ücret 585 lira idi, şimdi ise 5400 liraya yükselmiş.

Brüt ücret geliri üzerinden M.D.V.nin alınması, brüt ile net ücret geliri arasındaki tüm kesintilerin tekrar vergilendirilmesi demektir. Bu durum da hem bilimsel vergi anlayışına, hem de Anayasamızın vergi yükü dağılımı esaslarına aykırı düşmektedir.

Ayda 10.000 lira brüt ücreti olan bir emekçi her ay 300-36=264 lira M.D.V. öder. Aynı miktarda kira alan bir kimse ise özel indirimi olmadan sadece 240 lira M.D.V. öder.

4 - MESLEKİ GİDERLER SORUNU: Ücretliler, iş ve meslekleriyle ilgili hiç bir gideri (harcamayı) ücretlerinden düşüremezler. Ücret dışındaki tüm gelir sahipleri ise iş ve meslekleriyle ilgili bütün giderlerini brüt gelirlerinden düşürebilirler. Bu da bordro mahkumlarının net gelirlerini önemli derecede azaltan bir nedendir. Özellikle fikir emekçileri beden emekçilerinden çok daha zararlı çıkmaktadırlar.

Örneğin her muhasebeci mesleği ile ilgili yasa ve yayınları izlemek zorundadır. Eğer bağımlı çalışıyorsa işiyle ilgili tüm harcamaları net gelirinden ödemek zorundadır. Eğer Vergi Dairesi'ne kayıtlı ve serbest çalışıyorsa, harcamalarını gider yazarak brüt gelirinden düşürür. Böylece her yıl binlerce liralık giderinin vergisini vermemiş olur.

5 - ASGARİ ÜCRET SORUNU: Devlet, asgari ücreti saptarken, bir emekçinin günde alması gereken 3500 kaloriyi ve ülkemiz koşullarına göre geçindirmekle yükümlü bulunduğu 1.90 kat sayısını dikkate alıyor. Bunun parasal değerinin yarısı besin içi, diğer yarısı ise besin dışı gereksinimler olması gerekir. Oysa ki dengeli ve yeterli beslenebilmek için 1965 de D.İ.E'nin yaptığı araştırmaya göre asgari ücretin % 87'si besin maddelerinden oluşuyordu. Bugün ise günlük asgari ücretin 180 lirası da besin içi gereksinimlere yetmemektedir. Böylece devlet, asgari ücret alan emekçileri 3500 kaloriyle çalışma yerine 1000 kalori ile çalışmaya mahkum etmiş bulunmaktadır.

Resmi ve özel kuruluşlardaki az ücret alan emekçilerin iş isteksizlikleri ve randımansizlıkları işte bu anlayıştan kaynaklanmaktadır. Ücretleri bir süre sonra bir miktar daha artsa da, başlangıçtaki bu kötü alışkanlık sürüp gitmektedir.

6– ÜCRETTEN KESİNTİ SINIRI: İcra-İflas hukukumuzda aylık ücretin en fazla % 25'i haczedilebildiği halde, devlet emekçinin ücretinin % 63'ünden fazlasına el koyarak vermeden geri alıyor. Böylece vatandaşın hukuk anlayışı saygınlığına, önce kendi davranışı ile iyi örnek olmamaktadır. Diğer bir deyişle devlet kendi yasasına kendisi aykırı düşmektedir. Bundan da bordro mahkumları zararlı çıkmaktadır.

7—Ayda 10.000 lira ücret ve kira alan ve iki vergi yükümlüsünün gelirleri / vergilendirilmeleri arasındaki fark (bekar olarak). :

10.000 Brüt Ücret
— Meslek gideri
1.200 % 12 S.S. primi.
8.800 Vergi Matrahı
3.182 Gelir Vergisi (374-A)
264 Mali Denge Vergisi
40 Damga Vergisi
5.314 Net

10.000 Aylık Kira
2.000 % 20 götürü gider
180 Bağkur pirimi(İlk basamak)
7.820 Vergi Matrahı
2.750 Gelir Vergisi(351-A)
235 M.D.V.
— D.v.
6.835 Net

Vergi yasalarımızın bordro mahkumları ücretliler aleyhine olan bir durumu bu ikili örnekte de kendini açıkça göstermektedir. Bu arada da ücretlinin eline geçen para, kira alandan her ay 1.521 lira daha az olduğu görülmektedir.

İşte bordro üzerinden ücret alan emekçilerin yasa farklarından doğan ve yıllardır aleyhlerine süre giden durum budur. Bordro mahkumları sözü işte bunlardan kaynaklanmaktadır.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

7 MART

1975 ÖLÜMORUCUNU DESTEKLEME DİRENİŞİ

İzmir Sosyal Sigortalar Kurumunda çalışan 150 işci, memur statüsüne alınarak toplu sözleşme kapsamından çıkartıldı. Ayrıca 22 işçi de sebepsiz olarak işten atıldı. Bunları protesto etmek ve atılan arkadaşlarının yeniden işe alınmalarını sağlamak için 13 işçi "ölüm orucuna" başladı, işyerindeki 500 işçi de direnişe geçti.

1979 Trabzon Kapalı cezaevinde 82 tutuklu ve mahkum bazı dilekler ileri sürerek ölüm orucuna başladılar. Tutukluların istekleri arasında inzibati cezaların kaldırılması, sürgünlere ve anti-demokratik uygulamalara son verilmesi yer almakta.

Mugabe: Zimbabve bağlantısızlık çizgisi izleyecek

● Yurtsever Cepheyi olusturan iki parti hükümeti birlikte olusturacak

● Beyaz azınlığın lideri lan Smith'inde hükümeti destekleyeceği belirtiliyor

SALİSBURY (AJANSLAR)

Zimbabve'de yönetimin siyah çoğunluğa devri için yapılan seçimlerde ezici bir üstünlük sağlayan Robert Mugabe hükümeti kurma görevini üzerine aldıktan sonra bir basın toplantısı düzenledi.

Mugabe hükümeti kurmakla görevlendirildiğini açıklarken, muhalif ya da müttefik herkesin güvenliğini sağlamaya çalışacağını da belirtti. Bunun yanı sıra, yeni hükümetin dış politikasında bağlantısızlık siyasetini benimseyeceğini, iktisadi alanda ise "orta" bir yol izleyeceğini açıkladı. Verimli bir biçimde ekilmeyen ya da sahipleri tarafından işlenmesi başkalarına verilen toprakların sahiplerinden bedeli ödenerek geri alınıp devletleştirileceğini ve topraksız köylüye dağıtılacağını da belirtti.

Bunların yanı sıra özel mülkiyet hakkına saygı gösterileceğini, temel özgürlüklerin güçlendirileceğini ve memurların emeklilerin güvencelerinin sağlanacağını da söyleyen Mugabe beyaz azınlığa karşı yatıştırıcı kararlar alacağını, yaklaşık 230.000 beyazın mal varlığı ve bilgi birikimleri ile göç etmelerinin önlenmesi gerektiğini ileri sürdü.

General Peter Walls'u Zimbabve güvenlik kuvvetlerinin başına getirdi ve kendisini Zimbabve'de üç ayrı silahlı güç olan ordu ile iki gerilla kuvvetini birleştirmekle görevlendirdi.

Öte yandan bir basın toplantısı düzenleyen Nkomo, Mugabe'nin koalisyona katılma önerisini memnuniyetle kabul edeceğini söyledi.

Bu gelişmeler üzerine bir açıklama yapan Sovyet TASS Ajansı yeni Zimbabve hükümetinin, Güney Afrika ve Batının saldırı tehdidi altında kurulduğunu ileri sürdü.

Güney Afrika Başbakanı Botha ise, Capetown da Zimbabve seçimleri ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, Güney Afrika'nın komşu ülkelerinin içişlerine karışmadığını, iddia ederek, "Güney Afrika'ya karşı saldırılar için topraklarının kullanılmasına izin veren tüm komşu ülkeler şimdi silahlı güçlerimizin tümüne karşı koymak durumundadır" diyerek tehditler savurmağa devam etti.

SURİNAM'DA "ÇAVUŞLAR CUNTASI"

KÜÇÜK HÜKÜMET DARBESİ

Brezilya'nın kuzeyindeki Surinam'da (Eski Hollanda Guyanı) gerçekleştirilen askeri darbenin lideri: Başçavuş Bedresin Sital, Çavuş Laurens Meede ve Çavuş Kamon Antonabrzhams. Bu kişiler Şubat ayında Hollanda türü bir asker sendikası kurmak istedikleri için tutuklanmışlardı. Surinam'ın 800 kişilik bir ordusu var. Darbe sırasında isyancı askerlerle polis arasındaki çatışmada 10 kişi ölmüş, birçok kişi yaralanmış, polis merkezi yanmıştı.

Hollanda'da ücretlerin dondurulmasına karşı grevler yaygınlaştı

AMSTERDAM (AJANSLAR)

Hollanda'da Merkez sağ hükümetin ücretleri dondurması kararını protesto etmek amacı ile Sosyalist-Katolik FUV sendikası grev başlattı. Ülke çapında başlayan grevin ekonomik hayatı felce uğrattığı bildiriliyor.

Limanlar, Posta merkezleri, Kamu taşımacılığı, fabrikalar, televizyon ve bir çok gazeteler grevden etkilendi. Lahey'de 100 ton posta yerlerine ulaşamadı, Amsterdam'da ise 700 tramvay ve otobüs garajlarında kaldı. Başkentteki 12 fabrikada üretim durduruldu.

Bunun yanı sıra, Amsterdam'da oturacak yer bulamayanlar ve bu nedenle bazı boş binaları işgal edenlerin eylemleri de sürmekte. Yüzlerce evsizin bundan önce polisle çatışmaya girdiği ve en az 75 kişinin yaralandığı bildirildi.

Polis, zırhlı araçlarla ve ordudan sağladığı buldozerlerle evsizlerin Amsterdam sokaklarında kurduğu barikatları yıktı.

Bu arada polise karşı evsizleri destekleyen binlerce kişi de eylemlere katıldı. Polis olayların büyümesi üzerine baraj bölgesindeki kraliyet sarayını kordon altına aldı.

Bir Güney Amerika 'demokrasisi' KOLOMBİYA

Ulusal cephe ve sahte seçimler

● Seçim sahtekârlıkları bir rezalet haline gelen Kolombiya'da seçimlere katılma oranı yüzde 37'ye dek düştü

● Kolombiya'da iki düzen partisinin anlaşarak ortak hükümet oluşturduğu dönemde hiç bir toplumsal soruna çözüm getirilmedi.

(3)

SEÇİMLERİN ANLAMI

Belirli bir plana göre Muhafazakarlar ve Liberallerin sırayla başbakan olmasının ve bütün resmi görevlerin iki partinin üyeleri arasında paylaştırılmasının kararlaştırılmasına karşın, parlamento, belediye ve başkanlık seçimleri de yapılacaktı. Ama halkın yaptığı seçim dikkate alınmaksızın hükümet liberaller ve muhafazakarlar tarafından ortaklaşa oluşturulacaktı. Tüm demokratik denetleme olanaklarının yokluğu "demokrasi" kılıfı altında yürütülen aldatmaca, halkın büyük çoğunluğunun seçimler karşısında gösterdiği ilgisizliğe neden oldu. 1958'de % 69 olan katılma oranı, 1966'da % 45'e düşmüş, bu oran 1974'te (bu yıl içinde Ulusal Cephe sona ermiş ve iki parti ayrı başkan adayı göstermişti) % 58 olurken, 1978'de % 37'ye düşmüştü.

Ulusal Cephenin ilk başkanı orduyu günlük hayatın işleyişine geniş çapta kattı, kamu yönetimi içinde askerlere önemli yerler verdi. Sıkıyönetime süreklilik kazandırdı. Askeri mahkemeler olağan yargı işlevini üstlendi.

Kapitalist gelişme bu dönemde, kahve ile sınırlı kalan ihracat sektörünün yarattığı olanaklarla belirleniyordu. Kahve ihracatından sağlanan dövizler, sanayi sektörünün hammadde alımında kullanılıyordu. Sanayi kesimindeki yüksek yabancı sermaye oranı ve yüksek bir teknoloji uygulanması nedeniyle, işsizlik sorununun çözümüne bu alandaki yatırımların fazlaca bir katkısı olmuyordu. Kent nüfusunun yarısı işsiz ya da gizli işsizdi. Kısacası Ulusal Cephe ekonomik ve toplumsal sorunlara bir çözüm getiremedi. 1970 baharında yapılan seçimler ise yapılan hilelerle tam bir rezalete dönüştü.

1953 yılında Muhafazakar hükümeti deviren Rojas Pinilla'nın önderliğindeki halkçı ANAPO partisinin 1970 seçimlerinde Ulusal Cephe'nin tutucu adayı karşısında kesin oy üstünlüğü sağlamasına karşın, tutucu aday başkan olarak ilan olundu. Yapılan bu sahtekarlık, toplumun ilerici kesimleri arasında Rojas'a ve partisine karşı beslenen sempatinin artmasına neden oldu.

ULUSAL CEPHENİN SONA ERMESİ

1974'te "özgürce" seçilen ve bir geçiş organı olması tasarlanan ilk hükümet oluşturulurken, iki partinin eşit olarak temsil olunması ilkesine son verildi. Kanun çıkarmak için Parlamentoda mutlak çoğunluğu sağlamak gerekiyordu. Ulusal ve yerel devlet görevlerine iki partinin eşit oranda katılması uygulaması durduruldu. Büyük vaatlerle işbaşına gelen hükümet Kolombiya halkını her bakımdan hayal kırıklığına uğrattı.

Yeni hükümet özellikle yükselen enflasyon karşısında etkisiz kaldı. Kahve bolluğu nedeniyle dış döviz rezervleri yükseldi, ama bu fiat artışlarını daha da körükledi. Spekülatörler için uygun bir ortam doğarken, finans burjuvazisi iyice güçlendi.

Önümüzdeki başkanlıkseçimleri güldürüsüne yapılan kamuoyu yoklamalarına göre halkın üçte ikisi katılmak niyetinde değil. 1978 Şubat'ında yapılan parlamento seçimlerinde sol partiler oyların ancak yüzde 4,3'ünü aldılar. Bu durum karşısında Alternatif adlı haftalık bir devrimci dergi ve ilerici bir aydınlar grubu, "Firmes" hareketini başlattılar. Firmes hareketinin önümüzdeki günlerde büyük bir gelişme göstermesi bekleniyor. Firmes Hareketi solun ortak adayı için yarım milyon kadar oy topladı. Seçimlerden sonra Firmes ulusal bir komite yanında bölgesel komiteler örgütleyerek siyasal birhareket haline geldi. Bu hareketin amacı antiemperyalist ve antioligarşik bir ittifakın oluşturulması ve toplumun demokratikleştirilmesidir. Firmes bugün halk hareketlerini ve grevleri destekliyor, başka ülkelerdeki kurtuluş hareketleri ile dayanışmaya giriyor. Ayrıca İnsan Hakları forumu düzenliyor ve Güvenlik Kararnamesi konusunda halk oylaması yapılmasını talep ediyor.

1978 ve 1979 yıllarında zıtlıkları doruk noktasına ulaştı. Kolombiya Devlet Başkanı Turbay kısa görev süresi içinde finans burjuvazinin isteklerini uyguladı, gıda maddeleri fiatlarına, ulaştırma ücretlerine aşırı zamlar uyguladı. Ayrıca "güvenlik yasaları" çıkararak, toplumsal muhalefetin tepkilerini şiddetle bastırmak istedi.

Bugün Kolombiya'da "demokrasi" hızla askeri diktatörlüğe dönüşmektedir.

YARIN: KOLOMBİYA İŞÇİ HAREKETİ

Kolombiya'da sivil ve askeri güçler yoğun bir baskı uyguluyor.

M-19 grubunun son eylemi

● 19 Nisan Örgütü sol eğilimli olmakla birlikte diğer üç gerilla örgütünün tersine Marksizmi benimsemiyor.

Kolombiya'daki son elçilik işgalini gerçekleştiren M-19 (19 Nisan) Örgütü adını 19 Nisan 1970'te yapılan seçimlerden almaktadır. Bu seçimlerde eski popülist diktatör Gustavo Rojas Pinilla seçimleri kazandığı halde az bir farkla yitirdiği ileri sürülmüştü. Bugün M-19 Örgütü Pinilla hareketinden çok daha ileri düşünceleri savunmaktadır. M-19 Örgütü Bogota'daki bir cephaneliğe baskın düzenledikten sonra hükümetin düzenlediği operasyonlarla ağır bir darbe yemiş, bu örgüte üye olmaklasuçlanan312 kişi yargılanmaya başlamıştı. Sözkonusu baskın sırasında M-19 Örgütü 4500 silah ele geçirmişti. Son işgal eylemiyle, hükümetin köklerinin kazındığı yolundaki iddiasını çürüttüklerini ileri süren M-19 Örgütünün baş talebi ise, siyasal tutukluların serbest bırakılmasıdır.

Bugün Kolombiya'da Turbay yönetiminin baskılarına karşı dört gerilla örgütü mücadele ediyor. Uruguay'daki Tupamaro'ların taktiklerini benimseyen M-19 Örgütü sol eğilimli olmakla birlikte diğer üç örgütün tersine Marksizmi benimsemiyor. M-19 Örgütü 1974 yılında büyük gazetelere şöyle ilanlar vermişti: "Enerji kıtlığı? Eylemsizlik? M-19'u bekleyin". M-19 Örgütünün ilk eylemi ise Latin Amerika'da İspanyol sömürgeciliğine son veren Simon Bolivar'ın kılıcının Bogota'daki müzelerden birinden alınması olmuştu. En büyük eylemleri ise Ocak ayında bir tünel kazarak askeri bir cephanelikten binlerce silahın alınmasıydı. Hükümet güçleri daha sonra bu silahların büyük bir bölümünü elegeçirdiler.

"Mao Ze Dung düşüncesi"ni benimsediği ileri sürülen Halk Kurtuluş Ordusu bir açıklama yaparak işgal eylemini desteklediklerini, askeri birlikler baskın düzenlerlerse işgalcilerin yardımına geleceklerini bildirdiler.

Savunma bakanlığının bir açıklamasını yayınlayan Kolombiya radyosu ise Troçkist eğilimli İşçi Savunma Hareketi (MAO) adlı gerilla örgütünün dağıtıldığını, sekiz kişinin tutuklandığını ileri sürdü.

SON GÜNLERDE FAŞİST SALDIRILARIN YOĞUNLAŞTIĞI İSPANYA'DA

Beş avukatı öldüren üç faşist 359 yıl hapis cezasına çarptırıldı

MADRİD(A.A.)

24 Ocak 1977'de Madrid'de İspanya Komünist Partisine üye beş avukatı yazıhanelerine girerek kurşuna dizen Franco yanlısı üç faşist militan sonuçlanan mahkemelerinde 359 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

İspanya içsavaşının sona erdiği 1939 dan bu yana ilk kez faşist diktatör Franco'nun taraftarları yargılanmakta ve hüküm giymektedirler.

Üç Franco yandaşını yargılayan Ulusal Mahkeme, tetiği çeken iki kişiye 193'er yıl, cinayetleri tasarlayıp onlara uygulatan Francisco Albadalero'yu ise 73 yıl hapis cezasına çarptırdı. Bu cezaların savcılığın isteminin aşağı yukarı üç katı olduğu bildiriliyor.

Geçen hafta yapılan duruşma esnasında Diktatör Franco'nun Partisi "Falanj"ın mavi gömlekler giymiş 100'den fazla üyesi mahkeme salonuna girerek, "Franco, Franco" diye bağırdılar, mahkeme önünde ve salonda gösteri yaptılar. Faşistler, şehrin duvarlarına katillerin serbest bırakılması için çeşitli sloganlar yazdılar.

Ekonomi

Yapılan devalüasyon Ocak ayında bekleneni sağlamadı

Tahtakale yeniden canlanıyor

● *İşçi dövizlerinde beklenen artış da gerçekleşmedi*

ANKARA(THA)

Döviz girdilerinde artış sağlamak amacı ile yapılan devalüasyonun işçi döviz girdilerinde, beklenen artışı sağlamadığı bildirildi.

Merkez Bankası kaynaklarından edinilen bilgiye göre, Ocak ayında işçi dövizleri girişi 83,3 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti, böylelikle işçi dövizlerinde "normal girdi" sağlandığı öğrenildi. 1979 yılı ocak ayında da 83 milyon dolarlık bir döviz sağlandığı böylece, beklenen patlamanın gerçekleştirilemediği kaydedildi. Ayrıca Aralık ayında işçi döviz girdilerinin 93.1 milyon dolar olduğunu açıklayan yetkililer, Ocak ayı girdisinin Aralık ayına göre % 10.5 oranında düşme gösterdiğini vurguladılar.

Bu arada serbest piyasa olarak nitelenen "Tahtakale döviz borsasında" döviz alım satımının ortadan kalkacağı yolunda yapılan açıklamaların da gerçekleşmediği ve serbest piyasada doların 100 liradan alıcı bulduğu saptandı. Bu arada bazı Mali çevrelerin yaptıkları açıklamalara göre, devalüasyonun yüksek oranlı olmasına rağmen beklenileni sağlayamamasını, henüz verimli bir biçimde yapılamayan ithalat transferlerine bağladılar.

Maraşlı Rum Otelciler, Türk işadamlarına otellerin ortak çalıştırılmasını önerdi

LEFKOŞE(THA)

Maraşlı Rum otel sahiplerinin Londra'da bulunan Kıbrıslı Türk işadamlarına, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nde bulunan otellerin ortak çalıştırılması konusunda teklifte bulundukları öğrenildi.

KTFD Hükümeti'nin böyle bir ortaklığa izin verip vermeyeceğinin işadamlarınca araştırılmakta olduğu, Federe Devlet'in Londra Temsilciliği tarafından da doğrulandı.

OPEC, petrol fiyatlarını 3 ayda bir arttıracak

LONDRA(THA)

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) Strateji Komitesi, petrol fiyatlarının her üç ayda bir, üç ölçülü bir mekanizmaya otomatik olarak arttırılması için tavsiye kararı aldı. Ancak kararın uygulanmaya konulmadan önce, 13 OPEC üyesi ülke tarafından onaylanması gerekiyor.

OPEC Başkanı ve Venezuelle Petrol Bakanı Humberto Calderon Berti, Strateji Komitesi'nin tavsiyesinin Mayıs ayında yapılacak olan OPEC'in özel toplantısında ele alınacağını söyledi.

Bildirildiğine göre, Komite'nin kararı, ana petrol tüketicisi ülkelerdeki ekonomik büyümeye, enflasyona, ABD dolarının ve diğer 11 ülkenin paralarının değerlerindeki değişimlere göre petrol fiyatlarını her üç ayda bir otomatik olarak arttırmayı öngörüyor.

Japonlar, Yen'in değerini korumak için borsalara müdahale edecek

TOKYO(ANKA)

Japonya bir siredir hızla değer kaybeden "Yen"in değerini korumak ve uluslararası döviz piyasalarında istikrarı sağlamak amacı ile aldığı yeni önlemleri geçtiğimiz pazartesi gününden itibaren uygulamaya koydu. Bu konuda Japon Merkez Bankası ile ABD, Batı Almanya ve İsviçre Merkez Bankaları arasında varılan anlaşma uyarınca, Japon Merkez Bankasıile bu ülkelerin Merkez Bankaları Yen'in uluslararası değerini korumak için borsalara müdahale edeceklerdir.

Amerikan Federal rezervi 1979 yılında Japon Merkez Bankası ile yapılan anlaşma uyarınca her yıl Yen'in değerini korumak için, 5 milyar dolar satmayı yeniden kabul etti.

GÖSTERGE

Vergi tasarıları (4)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Vergi tasarıları hakkında ki yazılarımıza başlarken, burada derdimizi anlatmamızın çok daha kolay olduğunu, çünkü Türkiye'de vergiden anlayanın "para operasyonlarından anlayandan" daha çok olduğunu yazmıştık. (Bakınız DEMOKRAT-4 Mart 1980) Yazdıklarımız şimdiden gerçekleşmiştir. Tasarıyı inceleyen A.P. gruplarından seçilmiş üyelerden oluşmuş komisyon bile, tasarının "AP felsefesine" uymadığını anlatan beyanlar vermişlerdir gazetelere. Aslında durum oldukça açıktır. AP halka kendisini başka biçimde anlatmıştır. Yoksa aldığı ekonomik önlemlerden hiç biri, halkın anladığı biçimdeki AP felsefesine uygun değildir. Fakat bunu Vergi yasalarından anlamak daha kolaydır.

AP'nin, AP den çıkan hükümetin getirdiği vergi tasarısı bir "felakettir". Ama aslında AP'nin getirdiği para, kredi, dış ticaret, yabancı sermaye politikaları yanında bu vergi önlemleri hafif kalır AP öyle bir dış ticaret politikası getiriyor ki, ülkenin kazandığı, işçilerin getirdiği ya da yolladığı dövizler çarçur olacak ve yine de akaryakıta, demir-çeliğe ve gübreye döviz kalmayacaktır. Üstelik, traktörlerin mazot kuyrukları her gün uzarken ve basında bunlar resimlenirken, AP hükümeti bu son derece zararlı politikasını düzelteceğine, kuyrukta bekleyenleri "dışardan gelecek yardım" masalları ile uyutmaktadır. Aldığı yabancı sermaye politikası kararları, şark tütünleri tekelini Türkiye aracılığı ile kırmak ve ülkemize Virginya tütünü getirmek içindir. Çok yakın bir zamanda AP'nin izlediği yardım sağlama amacına yönelik "ödün verme politikası", şeker pancarcısını, ay çiçekcisini de tütüncüler gibi yabancı çıkarlarla karşı karşıya getirecektir.

Bir musibetten umalım ki bir hayır çıksın. Parlamentonun, demokratik güçlerin, anayasa kurumlarının gözleri açılsın ve AP'nin ülkeyi boş umutlar karşılığı nasıl avuttuğu anlaşılsın. Bu azınlık hükümeti ülkeye daha fazla zarar vermeden baştan atılsın gitsin!.. Yoksa her geçen gün, Anayasa kurumlarının gözleri önünde ülkenin nükleer güçlerinin savaş alanına döndürülmesi bir yana, "yarın kurtuluyoruz", "ertesi gün kurtulacağız" diye, aslı esası olmayan vaadlerle gözden uzak tutulmayacak büyük üretim ve kaynak zararlarına uğranacaktır.

Aslında yumuşak görünmesine karşın Demirel'den daha diktatör, eğer belli çevrelerden bir baskı gelmezse, yoktur. Demirel kararlarını "Devlet Bürokrasisi" ile değil, devlet içine soktuğu "Holdingler Bürokrasisi" ile alır. Sadakatinden kuşku duyduğu bakanının yanına "casus gibi" müsteşar, müsteşar yardımcısı yerleştirir, Demirel bürokrasisinin dediği dediktir. Bir Turgut Özal, bir başkası yanında ilgili Bakanın çırpınışı bile "arı vızıltısı" gibi sayılır Demirel yöntemi yönetiminde...

Şimdi, yeniden konumuza dönersek, Vergi Tasarıları gizli saklı maddeleri arasında yurttaşlara yüzlerce milyar liralık vergi yükü getirmiştir. Şöyleki:

1) Katma Değer Vergisi ile Maliye Bakanı ve Başbakanın bir çok kez beyan ettiği gibi 63 Milyon liralık ek vergi konulmuştur, Bu elbette büyük kısmı ile emekçiden çıkacaktır. Çünkü bu vergi teknik adıyla "intikali" bir vergidir. Yani bir malı ya da hizmeti satınalan ona birde katma değer vergisi öder. Tüketiciye yansıtılmayan vergi zaten satıcıdan alınmaz.

2) Tasarıya konan bir geçici madde ile Devlet, Özel İdare ve Belediyelerce tarh ve tahsil olunan her türlü vergi, borç, resim, ceza, katılma payı gibi yükümlüler özel yasalarında eğer "maktu" olarak saptanmışsa bunlar 10 ile çarpılarak katlanmaktadır. Bunun kamuoyuna getireceği yük sadece akaryakıtta 100 milyar liradan fazladır. Eldeki gelir vergisi yasasında akaryakıtlar çeşitli nev'ilerine göre vergilere tabi tutulmuştur. Bu vergiler 70-130 kuruş arasındadır. Bunlara yapılan zam 630 kuruş ile 1170 kuruş (11 lira 70 kuruş) arasındadır. Gelecek zam bu suretle yuvarlak hesap 100 Milyar lirayı bulmaktadır.

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Üretim ve parlamento

Ergin ATASÜ

İnsanın yaşadığını belirleyen en önemli işaret onun üretkenliğidir. Biz buna çoğu kez işe yaramak diyoruz. Ne kadar yaşlansak, işe yararlığı bir kenara itemiyoruz. Günlük yaşamımızda bunun birçok örneği var. Bir yaşlıya sen artık otur, işlere karışma dediğimizde hemen tepkisini gözlüyoruz. "Ne yani öldük mü?" Üretim bu denli yaşamımıza sinmiş. İşe yaramamak korkusu yeniden üretkenliğe güdülüyor bizleri. Kırsal alanda ve sanayide çalışanlarda ise üretim yaşamın ta kendisi. Varlığını sürdürdüğü en önde gelen ödevi. Üretimin dışına itildiği an ölmüştür çoluğu çocuğu açtır, elinden tutanı yoktur, umarsızdır. Bebeğin gelişimini izlerken onun hareketi ve çevresiyle ilişkisi hep bu yönden değerlendirilir. Yerden birşey kaldırdığı zaman, kül tablasını getirip, bir bardak su verdiği zaman göğsümüzü gerer, "eh artık meydana çıkıyor!" deriz. İşte, işe yaramak, daha düzgün deyimiyle üretken olmak yaşamın en önde gelen amaçlarından biridir diyebiliyoruz.

Söze bazı genellemelerle girdik. Gelelim parlamentoya. Parlamento halkımızın yaşamında bazan amaç, bazan araç olarak arada kesintiye de uğramış olsa yüz yılı aşkın bir süredir önemli yer almakta. Amaç olmuş, çünkü parlamento için savaşılmış. Araç olmuş çünkü yaşama belirli kolaylıklar getirmesi, daha çekilir hale gelmesi için ödevler verilmiş. Bazan da içinden çıkılmaz bir sorun olmuş, dışardan müdahale ile tekrar işlerlik kazandırılmış. Bu uğruna dövüştüğümüz, istemlere cevap veremeyecek duruma geldiğinde bol bol kızdığımız parlamento bugün ne durumda?

Türkiye dış politikasının vesayete, ekonomisinin neredeyse hacize bağlandığı bir dönemde daha duyarlı, daha haberli bir parlamento bekliyoruz. Vergi yasaları gündeme geldiği zaman, bunu dört dörtlük eleştirecek, dünya uygulamalarından örnekler vererek, amaçlanan uygulamanın yarar ve zararlarını ortaya koyabilecek sesleri özlüyoruz. Dış politikada bağımlılığımızı artıran anlaşmalar gündeme geldiğinde, halkımızı bilgisi dışında yükümlülükler altına sokacak bağlantılar söz konusu olduğunda bu yanlışları haykıracak, kamuyu bu yolda aydınlatacak sesleri özlüyoruz. Cumhurbaşkanlığı seçimi gündeme geldiğinde alternatifleri bilen, tartışan, bizleri aydınlatacak sesleri özlüyoruz.

Oysa "ben nerde, ağam nerde?" Sanki ölü toprağı atılmış parlamentonun üzerine, sanki yetkilerini devretmiş, onun yerine düşünen, onun yerine karar veren yeni bir güç var ortada. Cumhurbaşkanı adayları kim olacak, seçimlerde nasıl bir sistem düşünülüyor, dayatmalar var mı? Bunları bilmek en doğal hakkımız. "TEMSİLSİZ VERGİ OLMAZ" İnsanoğlu bu sözü 900 yıl önce söylemiş. Biz verginin en hasını verenler, vergilerin altında inim inim inleyenler, artık ne olacağını, ne düşünüldüğünü bilmek istiyoruz. Seçim alanlarında ıslıklanmak istemeyenler kulaklarınızı dört açın, kulaklarımız sesinize hasret, kafalarımız aydınlatılmaya susamış, bekliyoruz.

Şemsettin
ŞAHİN

Biz unuttuk bağışlamayı
varılacak yere
Kan içinde varılacaktır
Ve zafer
Artık hiçbir şeyi
affetmeyecek kadar
Tırnakla sökülüp
Koparılacaktır
UNUTMAYACAĞIZ

AİLESİ

Demokrat: 873

Fındık üreticileri 1979 ürünü için fiyat farkı istediler

"Fiskobirlik üreticilerin değil, tefecilerin yanındadır"

● Köylüler fındık yüklemeye gelen kamyonlara engel oldular, kamyonlar kasaları boş olarak döndüler

BULANCAK—GİRESUN (DEMOKRAT)

Ürünlerinin yok pahasına ellerinden alındığını söyleyen İncilli, Erdoğan Kayhan, Karacaresul, Tepecik ve Hacet köyü muhtarları Fisko-Birlik Genel Müdürülğü'ne dilekçeyle başvuruda bulunarak 1979 yılı fındık ürünleri için kendilerine fiyat farkı ödenmesini istediler.

Fındık üreticisi köylüler adına Demokrat Muhabiri'ne bir açıklama yapan Şükrü Güngör, Yener Yakasız, Şinasi Henden ve İsmail Keleş şunları söylediler:

"1979 yılı fındık ürününe 3 eylüle kadar 50, 3 eylül'den sonra ise 52.50 liralık taban fiyat uygulandı. Bugün tüccar, 90-95 liradan fındık alıyor. Zamlarla, devalüasyonla 50 liralık taban fiyat 30 liraya düştü."

Ürünlerinin her yıl düşük taban fiyatıyla ellerinden alındığını, borçlu oldukları için ürünlerini bekletemeden satmak zorunda kaldıklarını, oysa daha sonra fiyatların iki katına kadar yükseldiğini belirten fındık üreticileri, Fisko-Birlik'in üreticilerin değil, tefecilerin yanında olduğunu öne sürdüler.

26-27 şubat günleri İncilli ve Erdoğan köylerindeki Fisko-Birlik ambarlarından fındık almaya giden kamyonlar, kendilerine fiyat farkı ödenmesini isteyen köylülerin engellemesiyle karşılaştı. Kamyonlar mal yükleyemeden geri dönmek zorunda kaldılar. Tefeci-tüccar sömürüsünden yakınan köylülerin, aynı direnişi fındık ambarı bulunan diğer köylerde de sürdüreceği bildirildi.

Öte yandan fiyat farkı ödenmesini isteyen Bulancaklı fındık üreticileri, Cumhurbaşkanlığı ile Ticaret ve Köy İşleri Bakanlığı'na iletilmek üzere bir imza kampanyası başlattılar. Üreticiler, "Bu haklı mücadelemize tüm fındık üretecilerinin katılmasını istiyoruz" dediler.

TMMOB Başkanı Öztürk, DSİ'deki kıyımları kınadı

● "DSİ'de çalışan 200'ü aşkın ilerici mühendis ve mimarın bir kısmının işine son verildi, bir çoğu da faşist terörün yoğun olduğu illere sürülmekte"

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk bir basın açıklaması yaparak DSİ Genel Müdürlüğü'nde çalışan mühendis ve mimarların sözleşmelerinin feshedilmesini kınadı. Öztürk, açıklamasında DSİ'de sözleşmeli olarak çalışan 200'ü aşkın ilerici, demokrat, yurtsever mimar ve mühendisin bir kısmının işine son verildiğini, bir çoğunun da faşist terörün yoğun olduğu illere sürülmekte olduğunu belirtti.

Hayat pahalılığı'nın korkunç boyutlara ulaştığı, emekçilerin yaşayabilmek için zorunlu gereksinmelerinden kısıntı yaptığı günlerin yaşandığını belirten Öztürk, "2.5 milyon liraya yakın aylık ücret ödenerek yabancı mühendislerin çalıştırılması, diğer yanda büyük projelerde çalışan uzman mühendislerin işine son verilmesi, yöneticilerin ülke sorunlarına nasıl yaklaştıklarının açık bir göstergesidir... Dün Tariş'te Ant-birlik'te Tekel'de binlerce işçi kıyıma uğratılıp, sesleri kısılmak istenirken, bugün de baskı ve kıyım politikası kamu kesimini artarak etkilemekte, çalışanlar karda, kışta, sürülmekte, aileleri parçalanmakta, faşist baskı ve saldırılarla istifa etmeye zorlanmaktadır. Hükümetin kurulmasıyla hızla yaratılan bu tabloyu emekçi halkımız ilgiyle izlemektedir." dedi.

CHP Giresun İl Başkanı: Baskılara karşı birlikte direnmeliyiz

GİRESUN (DEMOKRAT)

Giresun CHP il başkanı Abdullah Akdağ düzenlediği basın toplantısında, "Baskı, sürgün ve kıyımlara karşı birlikte direnmeliyiz" dedi.

Akdağ konuşmasını şöyle sürdürdü: "Kamu kuruluşlarında çalışanlara karşı sürdürülen baskı ve kıyımlar kaygı verici boyutlara ulaşmıştır. Devlet dairelerindeki kıyım, hademelere kadar inmiştir. Ailelerin parçalanması eylemi sürdürülmektedir. Yalnızca, Giresun Orman İşletmesi Başmüdürlüğü'nden 29 teknik eleman ailelerinden koparılarak, faşist baskıların yoğun olduğu kentlere sürülmüşlerdir"

Akdağ açıklamasında daha sonra şöyle dedi: "YSE işyerlerinde yetkili olduğu mahkemece kanıtlanan YSE-İş üyesi işçiler sendikalarından zorla istifa ettirilip, yasal olmayan Köy YSE-İş'e üye kaydettiriliyor. Bu amaçla işçiler MHP'li müdür tarafından baskı görmekte ve tehdit edilmektedir. Son olarak YSE Müdürlüğü'nde çeşitli işlerde çalışmakta olan 10 kadrolu işçi, yasalara aykırı bir şekilde işten atılmış, çoluk-çocuklarıyla birlikte açlığa ve yoksulluğa itilmişlerdir. Verilen her işi en iyi şekilde yapmaya çalışan bu işçilerin tek suçu, önceki iktidar döneminde işe alınmış olmalarıdır"

Akdağ konuşmasını şöyle bitirdi: "Türkiye'nin her yerinde sürülen, kıyılan öğretmen, memur ve işçiler ergeç haklarını elde edeceklerdir. Kıyımların Giresun'da da tüm hızıyla sürmesi, örgütümüzce kaygı ile izlenmektedir. Yetkilileri uyarıyoruz. Örgütümüz yasa dışı uygulamalara karşı, üzerine düşeni yerine getirecektir"

Kırklareli Beden Terbiyesi'ne MHP'li Yakup Ceylan getirildi

KIRKLARELİ (DEMOKRAT)

Kırklareli Beden Terbiyesi Bölge Müdürü görevinden alınarak Yozgat'a sürüldü. Yerine MHP eğilimli Yakup Ceylan atandı.

Yakup Ceylan'ın göreve başlamasından sonra Bölge Müdürlüğü'ndeki kıyımlar hızlandırıldı. Dört yönetici görevlerinden alınarak Ankara'ya sürüldü.

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'nde yeni yeni kıyım ve sürgünler beklendiği ve çalışanlar arasında huzursuzluğun had safhaya vardığı bildirildi.

Araçlar, akaryakıtsızlıktan Mersin Belediye garajında bekliyorlar.

İçel Belediyeler Birliği Başkanı Kaya Mutlu:

Belediye Gelirler Yasası yeniden düzenlenmezse, 1980 ızdıraplı olacak

MERSİN (DEMOKRAT)

Mersin Belediye Başkanı Kaya Mutlu İçel Belediyeler Birliği olarak belediyelerin gelir yasalarının yeniden ele alınmasını istediklerini bildirdi.

Mersin Belediye Başkanı ve İçel Belediyeler Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Mutlu, Mersin'de yaptığı açıklamada, "Yerel yönetimlerin maddi kaynağı yoktur. Bu nedenle yerel yönetimler halka hizmet verememektedirler. Bunun örneklerini Mersin'de, Denizli'de, Ankara'da görüyoruz. Gelirler yasası çıkarılmadığı takdirde 1980 yılı Türkiye için ızdırap yılı olacaktır" dedi.

Kaya Mutlu kentlerde yaşayan insanların Demirel Hükümetinin bilinçsiz politik baskıları yüzünden acı ve ızdırap dolu günler geçirmeye başladıklarını belediyelerde çalışan emekçi işçilerin maaşlarının ödenmesinin bile bugünkü durumda zor olduğunu söyledi.

ARAÇLAR AKARYAKITSIZLIKTAN BEKLİYOR

Öte yandan, Petrol Ofisi Bölge Müdürü'nün Mersin Belediyesi araçlarına mazot vermeyerek belediye hizmetlerinin durmasına neden olduğu öne sürüldü.

Edinilen bilgiye göre, uzun süredir akaryakıt bulamayan belediye, çöp araçlarını, iş makinaları ve çeşitli tip servis araçlarını çalıştıramamaktadır.

Türkiye Belediyeler Birliği toplantısı yapıldı

ANKARA (A.A)

Türkiye Belediyeler Birliği Toplantısı Ankara'da İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil Başkanlığında yapıldı.

Toplantıda, yeni hazırlanan vergi tasarılarının, belediyelere sağlayacağı gelir akışının bugünkü koşullarda yetersiz olacağı açıklandı. Belediyelerin hizmet üretmekte kısır koşullarda çalışmak zorunda kalmalarının, halka götürülecek hizmetlerin aksamasına yol açtığı kaydedilen toplantıda, parasızlık nedeniyle çalışanların bile ücretlerini ödemekte büyük güçlüklerle karşı karşıya kalındığı, belediyelerin büyük yatırımlarına devletçe destek olunması gerektiği vurgulandı.

"Paris'te günde 15 saat çalıştırılan 40.000 yabancı kaçak giyim işçisi var"

"Dünya burjuvazisi köle işçilerin kanı ve canı pahasına giyiniyor"

● Grevdeki Türkiyeli işçiler: "Mücadelemiz yalnızca kendimiz için değil, amansızca sömürülen onbinlerce kaçak yabancı işçinin haklarını elde etmek içindir"

● "Fransız patronlar, Türkiye'de iş bulamayan vasıflı terzileri sahte kontratlarla kandırarak Paris'te bodrumlarda esir gibi çalıştırıyorlar"

(1)

Bugün, 21 Şubat perşembe.. Kartsız turist işçilerin oturma ve çalışma izni almak için başlattıkları açlık grevinin 11. günü. Rue st.Bruneau'da katoliklere ait eski bir kilisenin şimdi tiyatro çalışmaları için ayrılmış salonundayız. Salonun orta yerindeler. Günlerini çoğunluk yerli ve yabancı gazetecilerle, çeşit çeşit konuklarla konuşarak ve tartışarak geçiriyorlar. Yabancı işçilerin Kültür Servisi"nin verdiği bir video keypten de film seyrediyorlar. Salon, grevleriyle ilgili basında çıkan haberlerin küpürleriyle oluşturulmuş panolarla, Türkiye'de sürdürülen devrimci mücadeleyi yansıtan resimlerle, Fransızca ve Türkçe hazırlanmış büyük bez pankartlarla dolu. En önemlisi, 17 grevci işçinin arkasında asılmış olan, nerdeyse her harfi bir adam büyüklüğündeki "KAZA—NACAĞIZ!" pankartı. Bundan sonrasını, grevin gelişimi ve yarattığı etkileri grevci arkadaşlar şöyle anlatıyorlar:

"BU GREVİ, ARAMIZDA OLUŞTURDUĞUMUZ BİR KARTSIZ İŞÇİLER KOMİTESİ ÖRGÜTLEDİ"

Bu grevi, uzun bir çalışma sonucunda aramızda oluşturduğumuz "Kartsız İşçiler Komitesi" örgütledi. Bu komite genel olarak ilerici arkadaşlardan oluştu. Bu doğrultuda, o günlerde televizyonda "Fransız Konfeksiyonu" (French Confection) skandalını su yüzüne çıkaran bir film de gündeme geldi. Bu filmin çekiminde de ayrıca yardımcı olduk. Filmin FR3'de (Fransız Televizyonu 3. kanal) gösterilmesinden sonra programın yarattığı etkiyi fırsat bilerek bu greve başladık. 11 Şubat 1980'de 14 arkadaşla açlık grevi başlamış oldu. Açlık grevinin yarattığı etki, oluşturduğu kamuoyu bizim tahminlerimizin çok çok üstünde oldu. CFDT (Fransa'nın 2.büyük sendikası) ve PS (Sosyalist Parti) başta olmak üzere 20 Fransız ve yabancı organizasyon bizi destekleme kararı aldı. Bizim bastığımız tüm bildiri ve açıklamalarımızın altına imzalarını attılar, ve bizi sonuna kadar destekleyeceklerini belirttiler. Türkiyeliler arasında da yoğun bir kampanyaya giriştik. Pullama, bildiri ve afişlemeyi çok geniş tuttuk Bu konuda başta Türkiyeli işçi arkadaşların olmak üzere özellikle kartsız işçi arkadaşların da büyük desteğini aldık.

Bu doğrultuda CFDT sendikası hareketimizi desteklemek amacıyla bir "meeting" (Kapalı salon toplantısı) düzenledi. Bu toplantıya da beklediğimizin çok üstünde bir kitle katıldı. 3000'e yakın kişinin katıldığı bu toplantıda isteklerimizi yeniden dile getirdik.

"BU MESELE YALNIZ BİZİM DEĞİL, TÜM YABANCI KAÇAK İŞÇİLERİN MESELESİDİR"

Grevimizin yedinci günü bir basın toplantısı yapmıştık. Daha sonra Stoleru (El işçiliği ve Yabancı işçiler Bakanı) geldi. Biz daha önceki basın toplantısında Stoleru gelmezse ölüm orucuna başlayacağımızı duyurmuştuk. Fakat Stoleru gelince ölüm orucuna başlamaya değil de grevimizi sürdürmeye karar verdik Stoleru yalnızca bize, yani greve katılan 17 kişiye kart verebileceğini söyleyerek bu işe son vermemizi istedi. Grevci arkadaşlar, hep bir ağızdan, bu meselenin 17 kişinin meselesi olmadığını, Fransadaki özellikle Paris'teki 30-50 bin işçi için sürdürüldüğünü söylediler.

"KESİN BİR SONUÇ ALINCAYA DEK GREVİMİZİ KARARLILIKLA SÜRDÜRECEĞİZ"

Daha sonra, avukat ve iktisatçılardan oluşan bir komisyon kurduk. Bu komisyon, bize kart verilmesi için yetkililerle hukuksal alanda görüşüyor. Ama biz, grevci işçiler olarak, kesin bir sonuç alıncaya kadar, grevimizi moral içinde ve kararlılıkla sürdüreceğiz.

Grevimizi sona erdirmek için kesin sonuçlar istiyoruz: ya bize resmi yazılı kağıt vererek isteklerimizi kabul edecekler, ya da basının önünde kamuoyuna açıklama yaparak "biz bunların hepsine oturma ve çalışma kartı vereceğiz" diyecekler.

BÜTÜN KARTSIZ İŞÇİLER AYNI ZORLUKLAR ALTINDA

Konfeksiyonda bulunan bütün kartsız işçiler bizimle aynı zorluklar içinde yaşıyorlar. Paris'ten konfeksiyon patronları bizzat İstanbul'a gelerek, sahte kontratlarla bir sürü işçiyi kandırıyorlar. Fransız patronların bu iş için Türkiye'yi seçmelerinin nedeni hem Türkiye'de kalifiye terzi potansiyelinin bulunuşu, hem de bu kimselerin bizim gibi ülkelerde iş bulamaması.

"FRANSIZ PATRONLAR, BİZLERİ ELLERİNDEN KAÇIRMAMAK İÇİN POLİSLE ORTAK HAREKET EDİYORLAR"

Fransa gibi metropol ülkelerde bu tip işçiler için koşulların daha iyi olduğu söylenerek, birçok işçinin buraya akmasını, kalifiye terzi İşçiler buraya gelmesini sağladılar. Bu propagandadan sonra buraya gelen işçiler belirli süre çalıştıktan sonra (zaten sahte kontratla gelmişlerdi) bir daha da geri dönemediler. Bu kalifiye işçileri elinden bırakmak istemeyen patronların zorlamasıyla Fransız polisi kaçakları yakaladığı halde geri göndermiyor. Eline üç gün içersinde Fransa'yı terket diye bir kağıt veriyor. Fakat bir defa da yakalansan aynı, beş defa da yakalansan aynı kağıdı alıyorsun. Bizzat polis tarafından yakalanıp, uçağa bindirilip gönderilenler çok az. Kısacası polis, kalifiye işçilere göz yumuyor.

(Devamı var)

ÜRETTİKLERİ İNANILMAZ FİYATLARLA SATILIYOR

Türkiye'den sahte kontratlarla Fransa'ya getirtilen terziler, oturma ve çalışma hakları olmadığı için, polisten saklanarak, küçük ve basık atölyelerde amansızca çalıştırılarak yaşıyorlar. Ürettikleri lüks ve pahalı kılıklar tüm kapitalist ülkelerde inanılmaz fiyatlarda satılıyor.....

FRANSIZ BASININDA GREV

KAÇAK GİYİM İŞÇİLERİ AÇLIK GREVİNE BAŞLADI

Ben yanmasam/sen yanmasan/biz yanmasak/nasıl çıkar karanlıklar aydınlığa?

Ömer gülerek Nazım Hikmet'ten bir dize söylüyor: başkentin karanlık konfeksiyon atölyelerinde çalışan Türkiyeli kaçak işçilerin açlık grevi başladı. Pakistanlı ve Moritanyalı işçilerin 1974'de yaptıkları son açlık grevi gibi bu da; çalışma ve oturma hakkını elde etmeyi amaçlıyor. Yabancı işçi haklarının kısıtlanmaya çalışıldığı son günlerde zorlu bir kavga...

LİBERATİON, M.C.HUSSON
12/2/1980

YENİ TÜR BİR KÖLELİK

Günde 12-15 saat, tatil ve izin yapmadan, hastalandığından doktorsuz ve ilaçsız, aynı odada yatıp kalkarak çalışmak... Televizyonda konfeksiyon işçileri ile ilgili filmi izleyenler, bu köleliğin geçmiş yüzyıllardakinden hiç de farklı olmadığını görmüşlerdir. Türkiye'den, Yugoslavya'dan, Pakistan'dan, Güney Asya'dan Paris'in ortasına, eski bir çağın koşullarını yaşamak pahasına gelen konfeksiyon işçilerinin yaşamıdır bu.

LE QUOTIDIEN DUPEUPLE, G.C.
12/2/1980

FRANSIZ MODASININ KAÇAK İŞÇİLERİ

Çoktandır biliniyordu bu: Fransız giyim sanayi, Paris'teki karanlık atölyelerde günde 12 saat çalışan Türkiyeli ve Yugoslav kaçak işçilerin alınteriyle yaşıyor. 1970'den bu yana bir turist pasaportuyla kandırılarak Paris'e getirilen yabancılar 25 metrekarelik bodrumlarda 10 kişi, polis korkusuyla dışarı çıkamadan çürüyorlar.

REFORME, A.DARGENT
16/2/1980

Faşistler Zile'yi yakmak istedi

HABER MERKEZİ
Tokat'ın Zile ilçesinde halka saldıran faşistler çeşitli yerlerde evleri ve işyerlerini yaktılar. Yangınları söndürmeye gelen itfaiye araçlarının ise yollarını keserek yangın yerlerine gitmesini engellediler. Faşistlerin saldırısı sırasında bir kişi öldü, aralarında ilçe savcısı ile CHP ilçe başkanının da bulunduğu çok sayıda kişi yaralandı.

OLAYLAR NASIL BAŞLADI

Önceki gün 12.00 sıralarında iki grup öğrenci arasında başlayan çatışmadan sonra faşistler saldırılarını tüm ilçeye yaydılar. İlçenin çeşitli yerlerinde uzun süre silah sesleri duyuldu. Arkasından genellikle ilericilere ait olan ev ve işyerleri faşistler tarafından ateşe verildi. Yangınları söndürmeye giden iftfaiye araçları ise faşistler tarafından yolları kesilerek engellendi.

SAVCI VE CHP İLÇE BAŞKANI YARALANDI

Faşistlerin geniş çaplı saldırıları sırasında Mustafa Bozkurt adlı kişi öldü., savcı Şevki Kızılçay hükümet binası önünde silahlı saldırıya uğradı ve yaralandı. Kızılçay Tokat Devlet Hastanesine kaldırıldı. Saldırılar CHP ilçe binasına da yöneldi ve bir grup faşist ilçe binasını tahrip etti. Ayrıca CHP ilçe Başkanı Avukat Yakup Kutluer yazıhanesinde otururken faşistlerin silahlı saldırısına uğradı ve ağır yaralandı. Kutluer tedavi edilmek üzere Ankara'ya gönderildi.

Faşistlerin saldırısı sonucu çok kişi yaralandı. Yaralılardan kimlikleri tesbit edilenler şunlardır: Halil Aydın, Vecdi Düzgün, Emin Taylı, Kamil Gür, Abdurrahman Şendir,Mustafa Erdoğan, Ahmet Düzen, Ahmet Üçköylü.

GÜVENLİK KUVVETLERİ YETERSİZ KALDI

Saldırılar sırasında ilçedeki güvenlik kuvvetlerinin yetersiz kalması üzerine Kaymakamlık askeri birliklerden yardım istedi. Amasya'dan Zile'ye askeri birlik gönderildiği öğrenildi. Ayrıca çevre illerden de yardım istendi.

SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI İLAN EDİLDİ

Bu arada kaymakamlıkta yapılan kısa bir toplantıdan sonra ilçede sokağa çıkma yasağı konuldu. Ancak bu karara uyanların sayısının çok az olduğu görüldü. Yetkililer ilçenin çeşitli semtlerindeki olaylarda ölü sayısının artabileceğini belirttiler.

İZMİR DİKİLİ AP İLÇE BAŞKANI 2 KİŞİYİ TABANCAYLA YARALADI.

ORDU'DA ÇIKAN ÇATIŞMADA BİR KİŞİ YARALANDI.

ADANA'DA 4 KİŞİYİ YARALAYAN FAŞİSTLERİ HALK KOVALADI.

YOZGAT'TA DEVRİMCİ BİR ÖĞRETMEN DÖVÜLDÜ.

ESKİŞEHİR MAHMUDİYE'DE BİLDİRİ DAĞITTIĞI ÖNE SÜRÜLEN 3 ÖĞRENCİ GÖZALTINDA.

ANKARA'DA TEKNİK ÖĞRETMEN OKULUNA BOMBA ATMAK İSTEYEN FAŞİST YAKALANDI.

AMASYA GÜMÜŞHACIKÖY DEVRİMCİ İŞÇİ KÖYLÜ GENÇLİK DERNEĞİ SÜRESİZ KAPATILDI.

İSTANBUL'DA ŞİŞLİ MHP BİNASI YAKINLARINDA BİR DEVRİMCİ DAHA FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLDÜ

Şişli'de MHP Binası yanında bulunan minibüs durağında bekleyen devrimci öğrenciler üzerine silahlı bir grup faşist tarafından yaylım ateşi açıldı. Saldırıda Şişli Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinden Ali Haydar Kurt öldü, İlknur Güler yaralandı. Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılan Güler'in sağlık du durumunun endişe verici olduğu bildirildi.

• Kadıköy Fikirtepe'de 10 Mart 1977 tarihinde sağ görüşlü İrfan Öğütçü'yü öldürmek iddiasıyla İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde yargılanmakta olan sol görüşlü Mehmet Şahin, delil yetersizliğinden beraat etti. Sanık duruşmada tutuksuz olarak yargılanıyordu.

• Çağlayan'da 11 gün önce yaralı bir arkadaşını hastaneye götürürken polisler tarafından gözaltına alınan Ali Gülyüz adlı kişiden haber alınamadığı bildirildi. Yakınları Gülyüz'ün hayatından endişe ettiklerini söylediler. Öte yandan 10 gün kadar önce çalıştığı Zirai Donatım Kurumundan üzerinde bir şey bulunmadığı halde gözaltına alınan tarım teknisyeni Hasan Gümüş'ten de bir haber alınamadığı yakınları tarafından ifade edildi.

• Gültepe'de meydana gelen silahlı çatışmada 16 yaşındaki motor tamircisi Osman Aslan iki ayağından yaralanarak Şişli Çocuk Hastanesine kaldırıldı. Yetkililer yaralı Osman Aslan'ın sağlık durumunun iyi olduğunu ve soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

• Zeytinburnu Yeşiltepe Mahallesi pazar yerinde silahlı iki kişinin açtığı ateş sonucu terzide çalışan 15 yaşındaki Nevzat Pak öldü, Ahmet Tümer adında 9 yaşındaki çocuk yaralandı.

YOZGAT'TA DEVRİMCİ BİR ÖĞRETMEN DÖVÜLDÜ

İdris Çıldır adındaki devrimci öğretmen Yozgat'ta çarşı içindeki saat kulesinin önünde faşistler tarafından dövülerek yaralandı. Olaydan sonra kaçan saldırganların yakalanmadığı bildirildi.

ERZİNCAN'DA GEREKÇESİZ OLARAK GÖZALTINA ALINAN GENÇTEN HABER ALINAMIYOR

Bir süre önce Kelkitten Ankara'ya giderken Erzincan girişinde Güvenlik Kuvvetlerinin yaptıkları bir arama sırasında gerekçesiz olarak gözaltına alınan Hüseyin İzgin'den haber alınamadığı bildirildi. Hüseyin İzgin'in annesi Binal İzgin, oğlunu her yerde aradığını, kendisine bir açıklama yapılmadığını, hayatından endişe duyduğunu belirtti.

ANKARA ETLİK'DE DEVRİMCİLERE AİT DÜKKANLAR BOMBALANDI

Ankara'nın Etlik semti Kuyuyazısı caddesinde devrimci kişilere ait 2 dükkan bombalandı. Kuyuyazısı caddesinde bulunan plakçı ve tabelacı dükkanlarına atılan patlayıcı maddeler dükkanlarda ve çevredeki arabalarda hasara yol açtı.

• Gazi Mahallesinde bulunan Kimya Meslek Lisesinde faşistler ve devrimci öğrenciler arasında çıkan çatışma bazı öğrencilerin taşlarla yaralanmalarına neden oldu. Çatışmadan sonra olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerinin 16 öğrenciyi gözaltına aldıkları bildirildi.

• Yüksek Teknik Öğretmen Okulu'na bomba atmak isteyen Ahmet Türen adlı bir faşist yakalandı.

Önceki gün Mobilya ve İç Mimari Bölümüne bomba atmak isterken yakalanan Ahmet Türen'in aynı okulun Döküm-Model Bölümü öğrencisi olduğu ve olaydan sonra polis tarafından gözaltına alındığı bildirildi.

Olaya ilişkin bir açıklama yapan öğrenciler, okullarında öğrenimin engellenmek istendiğini belirterek, "faşistler çeşitli tarihlerde okulun Mobilya ve İç Mimari Bölümü'nde okulu kapatmayı amaçlayan dinamitleme girişiminde bulundular. Fakat devrimciler bu oyuna gelmeyerek öğrenimin devamını sağlamaya çalıştık" dediler.

Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğrencileri Ahmet Türen'in bomba atma girişimini "Bu somut olay faşistlerin hangi emeller ve tertipler için okula geldiklerinin bir göstergesidir" şeklinde değerlendirdiler.

• Ankara'da çeşitli eylemlere karıştığı öne sürülen sol görüşlü 3 kişinin gözaltına alındığı açıklandı.

• Öte yandan Devrimci Sol yanlısı olduğu öne sürülen 8 kişinin gözaltına alındığı açıklandı

• Türkiye İşçi Partisi Kırıkkale ilçe binası faşistler tarafından bombalandı. Bombalama sırasında ölen ya da yaralanan olmadı,

Olay üzerine bir açıklama yapan TİP Ankara İl Başkanı Zeki Kılıç saldırganların yerine saldırıya uğrayanlardan 20 kişinin gözaltına alınmasını kınayarak "güvenlik yetkilileri görevlerini yapmak yerine faşist sal dırganları kollayan bir tutum içindedirler. Olayların tırmanışının son derece tehlikeli ve önlenemeyecek boyutlarda geliştiğini son defa dikkati çekiyor ve yetkilileri son defa uyarıyoruz" dedi.

SİNOP'TA BİR SÜRE ÖNCE FAŞİSTLERCE YARALANAN DEVRİMCİ ÖLDÜ

Sinop'ta bir süre önce Garajlarda faşistler tarafından pusuya düşürülerek ağır yaralanan Ertuğrul Bilgili, tedavi için getirildiği Samsun Tıp Fakültesi hastanesinde dün akşam öldü.

ESKİŞEHİR MAHMUDİYE'DE BİLDİRİ DAĞITTIĞI ÖNE SÜRÜLEN 3 ÖĞRENCİ GÖZALTINA ALINDI

Mahmudiye ilçesinde "İlerici Liseliler" imzalı bildiriler dağıttığı öne sürülen 3 kişi gözaltına alındı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

AMASYA GÜMÜŞHACIKÖY DEVRİMCİ İŞÇİ KÖYLÜ GENÇLİK DERNEĞİ SÜRESİZ KAPATILDI

Amasya'ya bağlı Gümüşhacıköy ilçesi Devrimci İşçi Köyüü Gençlik Derneği "yasak yayınlar" bulunduğu iddiasıyla Kaymakamlık tarafından süresiz kapatıldı. Emniyet yetkilileri Dernek yöneticileri hakkında soruşturmaya başlanıldığını açıkladılar.

ADANA'DA 4 KİŞİYİ YARALAYAN FAŞİSTLER HALK TARAFINDAN KOVALANDI

Adana'nın Şakirpaşa mahallesinde faşistlerin halka saldırması sonucu 4 kişi tabanca kurşunuyla yaralandı.

Şakirpaşa Mahallesi 1128 İnci Sokak'ta meydana gelen olayda yaralanan Sazaver Akdağ, Cemal Gül, Hıdır Gül ve Hasan Akdağ isimli kişilerin Adana SSK Hastahanesinde tedavi altına alındıkları bildirildi.

Faşist saldırganları taş ve sopalarla kovalayan mahalle sakinleri olay sırasında etrafa rastgele ateş eden, kadınlara ve kızlara küfür eden faşistlerin MHP eğilimli polisler tarafından korunduklarını ve kaçmalarına göz yumulduğunu ileri sürdüler.

İZMİR DİKİLİ AP İLÇE BAŞKANI İKİ KİŞİYİ TABANCAYLA YARALADI

Dikili AP İlçe Başkanı Kemal Aksoy, tartıştığı iki kişiyi tabancayla yaraladı. Kemal Aksoy'un açtığı ateş sonucu yaralanan Ahmet Işık ve Yaşar Ergun Bergama Devlet Hastanesine kaldırıldılar. Hastane yetkilileri yaralılardan Ahmet Işık'ın ameliyata alındığını açıkladılar.

• Gültepe'nin Çobançeşme mahallesinde yolları keserek gösteri yapan bir grup çeşitli sloganlar söylediler. Yolu kesen kalabalık grup daha sonra üzerinde "Gültepe'de direndik direneceğiz" yazılı bir TV kutusunu yolun üzerine bırakarak dağıldılar. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri tarafından açılan kutunun içinden bir kazık çıktığı görüldü.

ORDU'DA ÇIKAN ÇATIŞMADA BİR KİŞİ YARALANDI

Ordu'da Belediye önünde çıkan çatışmada Perşembe Lisesi öğrencilerinden Cevdet Kotan silahla yaralandı. Olay sırasında Ordu Belediyesine ait araçların camlarının kırıldığı bildirildi. Daha sonra Ordu Lisesi'nden çıkan öğrenciler üzerine faşistler tarafından yaylım ateşi açıldı. Olayda ölen yada yaralanan olmadı.

Deniz Baykal'ı kim astı..?

Son Havadis gazetesinde Ankara'dan yazdığını söyleyen bir yazar sanıyoruz bir dizgi hatasına kurban gitmiş: "Küçücük çocukların körpe dimağlarını trampet ve borazan sesleriyle doldurdunuz mu gidemeyeceğiniz yer yoktur" diye yazan Mümtaz Soysal, bir sürü gencin dimağlarını sapık ideolojik düşünceyle doldurmuş fakat kendi bir yere gidemediği gibi Deniz Baykal ile arkadaşlarını ipe yollattırmıştı.." Canım, bu düzeltmenleri de uyarmak lazım.. Böyle de hata yapılır mı hiç..? Ama sayın bay(an) hiç üzülmesin.. Aynı gün Tercüman'da Kabaklı Ahmet kasıtlı olarak karıştırmış Deniz Gezmiş'le Deniz Baykal'ın adlarını: "Deniz Gezmiş mi, Deniz Baykal mı neydi o? Hani Akdeniz'de birtakım tankerlerin yolunu kesip Türkiye'ye döndürdüğü TV'den reklam ediliyordu..."

Ne diyelim..?

Adamların niyeti kötü anlaşılan..

Deniz Baykal kendine mukayyet olsun...

Tahtakaleye yeni hizmet

Güler yüzlü TRT'miz, "TRT çocuğu" genel müdürlerinin de bilgisi içinde yeni bir haber duyurdu.

"İstanbul Tahtakale Telefon Santraline ek yeni bir ünite hizmete girdi"

Tahtakale bilindiği gibi dövizle uğraşanların "ikinci adresi". Serbest piyasa ekonomisi getirmeye kararlı hükümetimiz elbet "hizmet yarışını" buradan başlatır. Haber "doğruysa" bundan sonra Tahtakale Merkez Bankası çalışanları daha çabuk telefon edecekmiş. Döviz işi çabuklukla yakından ilgili. Malum döviz borsası her saat değişiyor. Çabuk haber alacaksın ki kazık yemeyesin. Ya da bir anda kapına "milyoner" yazdırabilesin.

Hükümetimizi bu yeni hizmetinden dolayı tüm bankerler hesabına kutlamak lazım...

Kemal BALCI

TAŞ YAĞMURU

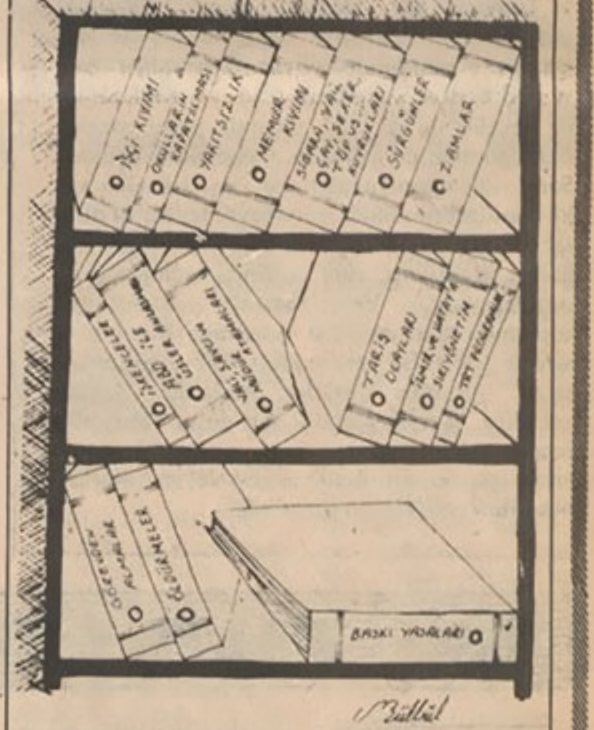

TV NE VERDİ Kİ NE İSTİYOR

TV Vergisi de yüzde 100 zam gördü. Şu TRT'cilere sormalı: Halka ne verdiniz ki, ne istiyorsunuz?

İzzet SİNOĞLU

Komünist kafa yapısına sahip kişi: Lord Killanin

"YÜZ GÜNÜN DOSYALARI"

Sağcı basınımızın yazı ve yorumları doğrusu övülmeye değer. Geçenlerde yine o "BÖYÜK" yazarlardan biri müthiş bir açıklamada bulundu. "Dünya Olimpiyat Komitesi Başkanı Lord Killanin Komünist kafa yapısına sahip bir kişi"imiş! İşte de size ispatı...

Komünist kafa yapısına sahip kişi Lord Killanin

Çünkü adam başından tırnağına varıncaya kadar tam bir komünist kafasına sahiptir. Komitenin diğer üyelerine gelince. Onların da kendi antika [illegible] dan geri kalır tarafı yoktur. Zira pek sayın Lord hazretleri komite içinde kendisine has taktiklerle işine geldiği adamları yerleştirebilmiştir. Batı Dünyası'nın bu dramatik durumu yeni değildir ve ta Fransa İhtilaline kadar dayanmaktadır ki. "Rus ihtilalinden günümüze dünyada ve Türkiye'de gerilla hareketleri" adlı ın eleme tefrikamızda bu durumu tüm detaylarıyla işlemiştik.

Olmaz, olmaz demeyin, bu dünyada her bir şey olur. Denizlerinde güneş batmayan Koskoca İngiltere İmparatorluğunun anlı, şanlı Lordu da bizim cin zekâlara göre pekâla Komünist bile olur. Hani bizce bir mahsuru yok da acaba Lord hazretleri bu işe ne derler, onu bir öğrenebilsek...

Çocuk programlarını en çok kim sever

Gazetelerde bir haber "Senato Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu'nu ziyareti sırasında, TRT'nin Genel Politikası olarak çok iyi not aldığını belirtti. Ayrıca kendisinin en çok "çocuklara yönelik" programları dikkatle ve zevkle izlediğini söyledi.

İyi hoş da insanların yaşlandıkça, çocuklaştığına dair bir bilimsel görüş vardır. Sayın Senato Başkanımız da acaba "Çocuklaşıyor" olmasınlar.

Kendilerine sormak gerek acaba en çok hangi çocuk programlarını beğeniyorlar, Şeker kızı mı, yoksa o müthiş 'Uykudan önce' programını mı? Çocuk programlarını bu kadar yakından izliyor ve seviyorlarsa bir de bizim gazetenin 'çocuk sayfasını izleseler. Hani çocuklar çok yararlanıyorlar da,..

Çivileme

Yaşam bir tiyatrodur

Devlet Tiyatrolarında kapalı gişe oynayan Brecht'in "ARTURO Uİ'NİN ÖNLENEBİLİR TIRMANIŞI" adlı oyun sahneden kaldırılmış.

Devlet Tiyatrosu Genel Müdürü Sayın Cüneyt Gökçer, sanırız Brecht'in bu yapıtını fazla ilgi toplamasından ötürü, büyüklerinin uyarılarına kulak vererek kaldırdı.

Cüneyt Gökçer yakında, kaldırılan yapıtın yerine, Adalet Partisinin yazdığı, Alpaslan Türkeş'in sahneye koyduğu "SÜLEYMAN DEMİREL'İN ÖNLENEMEZ TIRMANIŞI"nı oyun programına alırsa hiç şaşmayalım.

VURAL AHI

Konya DMMA'da neler oluyor? (1)

Konya DMMA kurulduğundan bu yana

Öğrenciler ve öğretim üyeleri faşist saldırılara hedef oldu

YURT HABERLERİ MERKEZİ
"Yetkililerce tüm öğrencilerin ve öğretim elemanlarının gerek Akademiye geliş-gidişlerindeki, gerekse Akademi içindeki can güvenlikleri ile Akademi'de güvenli ve sağlıklı bir öğretim sağlanıncaya kadar öğretime süresiz ara verilmesine."

Konya Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi Yönetim Kurulu Akademi Başkanı Prof. Dr. Pervin Yazgan'ın başkanlığında 11.2.1980 günü toplandı ve 12.2.1980 tarihi sabahından geçerli olmak üzere yukardaki kararı aldı.

Yaptığımız alıntı kararın sadece bir paragrafıydı. Akademi yönetimini can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü istemeye iten neydi? Bunun için de biraz gerilere gitmek ve Konya DMM Akademisi'nde olup bitenleri incelemek gerekiyor.

MİLLİ EĞİTİMİN OYUNCAĞI AKADEMİLER

1184 sayılı Akademiler Yasası'nın Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) yetki veren tüm maddelerinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edileceği anlaşılınca alelacele çıkarılan 1418 sayılı yasa ile MEB hem akademi kurma, hem de kurulacak akademileri idari olarak yönetme yetkisini kazandı. Böylece, tamamen, politik çıkar ve hesaplarla birçok yeni akademi (Edirne, Sakarya, Kayseri, Kocaeli, Denizli, Isparta ve Konya gibi) yer kadro sorunları çözümlenmeden kuruldu. Kiralık binalar MEB'nca atanan başkanlar, bölüm başkanları, dışardan gelen "uçan hocalar" ve yöresel tercihlerle MEB'nca atanan öğretim görevlileri ile yapılar oluşturuldu.

Türkiye çapında uygulanan "Yüksek Öğrenim Kurumlarını Millileştirme" stratejisinin sonucu , adı geçen akademilerin çoğu "Bölgesel Üniversiteler"in akibetine uğruyor.

"KABAHATLERİ ÜLKÜCÜ OLMAMAK"

En kanlı ve çok yönlü saldırılar Konya Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi'ne oldu. 1974/75/76 yıllarında, kabahatleri "ülkücü olmamak" olan pek çok öğrenci saldırıya uğradı ve yaralandı. Aynı dönemlerde öğretim elemanları da saldırılara uğradı, bir okutman bıçaklandı (Sabri Yarmalı) bir öğretim görevlisi iki kez öldürülmek istendi.(Faruk Atalayer) bir başka öğretim görevlisinin arabası bombalandı. (A. Osman Kurul).

1977/78'de saldırılar daha yoğunlaştı. Mimarlık Bölümü öğrencisi Mehmet Taşdemir tabanca ile öldürüldü. Pek çok öğrenci de tabanca, bıçak, zincir, sopa vb. aletlerle yaralandı. Kitlesel saldırılar kamuoyuna hep faili meçhul saldırılar olarak aksetti. Öğretim Görevlisi A. Osman Kurul'un arabası bir kez daha bombalandı. Evlerine atılan bomba sonucu Mimarlık Bölümü Öğrencileri A. Küçüker, Z. Özdemir çok ağır yaralandı, ana binaya gitmekte olan İnşaat, Harita ve Makina öğrencileri, yolda saldırıya uğrayarak hastanelik oldular.

1979'da Mimarlık Bölümü Öğrencisi Z.Özdemir tabanca ile vurulup ağır yaralandı. Mimarlık Bölümü Öğretim Görevlisi Ünal Ötkür'ün arabası akademi bahçesi içinde bombalandı.

Özellikle Mimarlık bölümü öğrencilerine saldırılar günlük oldu. Öğrenciler sınava sokulmadı, projelerini teslim eden öğrencilerin projeleri yırtıldı, sopalı, zincirli, bıçaklı saldırılar sonucunda pek çok kız ve erkek öğrenci yaralandı.

AKADEMİ YÖNETİM KURULUNUN BASIN AÇIKLAMASI

Konya DMMA'da görevli iki öğretim üyesi saldırıya uğradıktan sonra, Akademi Yönetim Kurulu tarafından alınan karar gereğince, Yönetim Kurulu basına şöyle bir açıklama yapıyordu:

"Yetkili ve sorumlu makamların, öğrencilerin can güvenliklerinin sağlandığı yolundaki beyan ve iddialarına rağmen, akademiye devam edemeyen öğrenciler bir yana, öğretim elemanlarımız ve yönetim görevlilerimiz bile güpegündüz, şehrin en merkezi yerlerinde gözü dönmüş teröristlerin şuursuzca saldırılarına uğramaktadırlar"

Akademi Başkanı Yazgan'ın imzasını taşıyan basın bildirisinde daha sonra özetle şöyle denilmişti:

"Nitekim 16 Şubat Cumartesi günü saat 15.30'da dört kudurganın arkadan ve ani saldırısından bir tesadüf eseri sağ kurtulan Doçent Bekir Kılıçoğlu dan iki gün sonra şehrin merkezi yerinde ve kalabalık içinde öğretim görevlisi Uğur Yüksel, muhtemelen şehirde herşeye rağmen fütursuzca kol gezmekte olan aynı saldırganların aynı tür saldırısına maruz kalmış ve koma halinde hastaneye zor yetiştirilebilmiştir.

Bütün bu olaylar, şehrimizde öğrencilerin ve öğretim elemanlarının can güvenliklerinin nasıl sağlanmış olduğuna esef verici acı kanıtlardır. Bu son saldırılar ayrıca Akademi yönetiminin öğretime süresiz ara vermesindeki büyük isabeti de kanıtlamaktadır.

Bu vesile ile Akademi tüm öğretim elemanları olarak kamu oyuna duyururuz ki, hepimiz görevimizin önem ve kapsamının bilinci içindeyiz.

İnancımız, özerk ve demokratik bir öğretim kurumu olan Akademimizde siyasal görüşleri ne olursa olsun tüm çocuklarımızın tam bir güvence altında eşitlik ve özgürlük içinde, birlikte okuyabilecekleri ortamın yaratılması gereği ve ancak o zaman bizlerin de görevimizi tam yapabileceğimiz merkezindedir. Şahıslarımıza yapılan ve yapılacak olan saldırılar bizleri bu inançtan alıkoyamayacağı gibi inancımızın doğruluğunu kanıtlayıcı olmaktadır."

(DEVAM EDECEK)

Çarşamba'da öldürülen Durmuş Keskin'in cenaze töreni.

Çarşamba'da öldürülen iki devrimciye büyük tören yapıldı

HABER MERKEZİ
Çarşamba'da faşist Hüseyin Gün'ün öldürülmesinden sonra ilçede terör estiren faşistlerin pusu kurarak öldürdükleri devrimci Yüksel Taş ile Durmuş Keskin kalabalık cenaze törenlerinden sonra toprağa verildiler.

Yüksel Taş'a ilçenin Hüsnübey caddesi Merkez İlkokulu yanında ateş açılmıştı. Yüksel Taş kaldırıldığı Samsun Devlet Hastanesinde kurtarılamayarak ölmüştü. Olay sırasında sağ görüşlü olduğu bildirilen Ülkü Ocakları üyesi Adem Taştan da vurularak ölmüştü.

Faşistlerce öldürülen Yüksel Taş kalabalık bir halk topluluğunun katıldığı cenaze töreninden sonra toprağa verildi. Bu olayın akşamı saat 18.00 sıralarında yakalanıp karakola götürülen ve devrimci oldukları bildirilen kişilerin sorgusu sürerken Hükümet caddesinden geçmekte olan ve askerden yeni döndüğü öğrenilen Dev--Genç Çarşamba Yönetim Kurulu üyesi Durmuş Keskin'e pusu kuran faşistler tarafından ateş açıldı. Keskin olay yerinde can verdi. Keskin'in cenazesi "Demokratik Hakları Koruma mitingi"nin engellenmesi üzerine mitinge katılmak için ilçeye gelenlerin de katılmasıyla büyük bir törenle kaldırıldı. Cenaze töreni sırasında sık sık "Faşizme ölüm, tek yol devrim" sloganlarının atıldığı izlendi. Bu arada kortej Cezaevi önünden geçerken tutuklu ve hükümlülerin de saygı duruşunda bulundukları bildirildi.

Çarşamba'da bu olaylardan sonra çok sayıda kişinin evinin arandığı ancak faşist saldırganlardan yakalanan olmadığı bildirildi. Demokrat muhabiriyle görüşen Çakşamba Kaymakamı "Sağcıları da arıyoruz, şimdiye kadar yakalanan olmadı. Kim suçlu ise yakalanıp cezasını görecek" dedi. Bu arada yapılan aramalar sırasında sol görüşlü oldukları bildirilen Davut Zorlu, Nedim Çatalsakal, Bahadır Özdere, Basri Özekmekçi, Kadir Cinek, Osman Demirel ve Bahri Çelebi adlı kişilerin gözaltına alındıkları ve daha sonra tutuklandıkları öğrenildi.

Faşist katillerin yakalanmamasına halkın büyük tepki gösterdiği bildirildi.

Gecekondu ve saray

Murat BELGE

Hani bazı esprili bilmeceleri vardır Amerikan mizahının. Ben de onlara benzer bir soruyla başlayacağım söze: "Gecekondu ile Topkapı Sarayı arasında ne benzerlik var?" Çünkü var bir benzerlik. Şuradan başlayayım:

Topkapı Sarayını, örneğin Luvr, Versay, Buckingham gibi saraylarla bir arada düşünün. İkinci tür saray, kaç yılda inşa olursa olsun, bir plana göre yapılmış ve yapımı bittiğinde, sahiden bitmiştir. Topkapı ise organik olarak büyümüş bir saraydır. İmparatorluk büyüdükçe, ihtiyaç büyüdükçe, neredeyse Osmanlı toplumunun gelişmesine paralel bir şekilde, Topkapı sarayı da büyür. Bir sultan birkaç yeni daire ekler, öteki bir duvar, bir başkası iki üç köşk daha yaptırır.

Bu organik mimari ilkesi, bizim gecekondularda da var. Bu, epeydir bilinen bir şey. Gecekondunun "slum" karşılığı bir nesne olmadığı, eskiden beri söylenir. Orada da, ihtiyaca göre büyüyen, imkana göre genişleyen bir mekan vardır. Adam iki oda daha ekler, bir kat daha çıkar vb.

Birçok açıdan bakıldığında "ilkel" görünebilir bu organik büyüme. Göçerliğin bir sonucu olduğu düşünülebilir. Gerçekten de, Batı oturmuşluğu yoktur bizim fiziksel mekânımızda –cami gibi anıtlar dışında. Öte yandan, kapitalizm-öncesi pek çok kurumda olduğu gibi bunda da bir sıcaklık, insanilik bulunduğu, gelecek için ders alınabilecek bir şeyler olduğu da düşünülebilir.

Topkapı sarayında göze çarpan bir şey, son derece güzel ve zarif süslemeleridir. Örneğin bir koca avluda bütün duvarların çinilerle kaplı olduğunu görürsünüz. Bu çinilerin çiçekleri, yaprak motifleri, yani, Müslüman süsleme sanatının stilize doğası, sanki sarayın gitgide dışladığı doğanın yerini tutmaya gelir gibi. Stilize olduğu ölçüde fantastikleşen bir doğadır bu; zaman geçtikçe netliğini yitiren bir anı gibi.

Bunun bir benzerini de gecekondularda görebilirsiniz. Kırdan şehire, şehirin de en beter bölgelerine yerleşen insanlar, duvarlarını, ev içlerini birtakım fantastik doğa resimleriyle süslerler. İhtiyaç aynıdır da, sarayın damıtılmış uygarlığında sürülen ince çinilerin estetiği, manifaktür uygarlığının zevksiz resimleriyle kıyaslanamaz elbette.

Toplumlarda sınıflar apayrı pratikler yaşıyor. Aynı zamanda da, genel bir ideoloji, genel bir kültür bulunabiliyor. Farklı zamanların ve farklı sınıfların ürünü olan Topkapı Sarayı ile gecekondu da bu anlamda genel paralellikler görmek de mümkün. Gelgelelim, Topkapı Sarayında insanı çarpan bir başka özellik var ki bunu gecekonduda göremezsiniz. Bu özellik, sarayın paranoyasıdır. Yukarda değindiğim doğadan uzaklaşma, aynı zamanda toplumdan da uzaklaşmadır. Ve zamanla, uzaklaşılan toplumun korkusu, bir paranoya biçiminde, saraya çöker. Bu paranoyanın somut göstergesi sarayı kuşatan duvarlar, surlardır. Zaman geçtikçe, sarayın efendisi, bir duvar daha örülmeden güvenlik içinde yaşayamayacağına karar verir. İşte bu, biri öbürünü çevreleyen duvarlar, despotun çelişkisinin simgesidir.

Nazım Alpman ile karikatür üzerine bir söyleşi

Zeki ERGİN

● NAZIM ALPMAN "KARİKATÜR, GÜLEN DÜŞÜNCENİN EVRENSEL DİLİDİR. KARİKATÜRÜN İŞLEVİ SADECE GÜLDÜRMEK HATTA SADECE ELEŞTİRMEK DE DEĞİLDİR. KARİKATÜR, YÖNLENDİRİCİ, HEDEF GÖSTERİCİDİR DE"

1- İlk karikatürlerinizi Vatan, Politika ve Maden-İş gazetelerinde gördük. Karikatür sanatı ve tekniği üstüne yetkin olmamama karşın, yılların karikatür sanatının izleyicisi olarak kendinize özgü bir ekol'e eriştiğiniz kanısındayım. Bir işçi karikatürist olarak; İşçi-İşveren ilişkilerini, evrensel barışı ve bu barışa giden yoldaki çelişki ve mücadeleyi yorumlayışınız çarpıcı. Sözün kısası karikatür sanatında bir aşama yaptığınız gerçek. Sanat ve özgeçmişinizi kısaca özetler misiniz?

1- Karikatür uğraşım oldukça yeni sayılır. Askerliğimden sonra çizmeye başladım. İlk karikatürüm 1975 Ekim'inde GIRGIR dergisinde yayımlandı.

Nazım ALPMAN

1976 yılının başında Netaş'da işçi olarak çalışmaya başladım. 1976 da 16 Eylül DGM direnişi ile ilgili çizdiğim karikatürlerim sendikam Maden-İş'in yayın organında çıktı. O tarihten sonra sürekli olarak Maden-İş gazetesine çizdim. Halen de çizmekteyim.

1977 Mayıs'ında itibaren Politika'nın pazar günleri çıkan mizah sayfasına bir yılı aşkın süre karikatür çizdim. Yine 1977'nin başında Karikatürcüler Derneğine üye oldum. Çeşitli ulusal ve uluslararası yarışmalara katıldım. Karikatürlerim Belçika, Bulgaristan, Fransa, Polonya, Kanada, İspanya gibi ülkelerde sergilendi.

Bu arada çizdiğim en önemli yeri belirtmeden geçemeyeceğim. 30 Mayıs 1977'de başlayan Maden-İş'in Mess'e karşı verdiği 8 aylık büyük savaşımda fabrika duvarlarına dev karikatürler çizen karikatürcüler arasındaydım.

Bu önemli bir olaydır. Bu olay karikatürün, sınıf savaşımında işçi sınıfının yanında yerini almasının somutudur. Grevlerin bitiminden sonra Maden-İş gazetesinde bu olaydan övgü ile söz edildi. Duvar çalışmaları teknik olarak bana bir aşama sağladı. 1 Mayıs 1978'e bu deneyimlerden cesaretlenerek taşınabilir 2x4, 2x2 m. ebadında iki pano hazırladım. Bu çalışmaya daha sonra Maden-İş'in Gönen'deki eğitim tesislerinde de devam ettim. Orada da 3 pano yaptım. Karikatürün yanı sıra bu çalışmalara da devam etmek istiyorum.

Şu anda yine Maden-İş gazetesine, yarışma ve sergilere karikatür çizmekteyim.

2- Ülkemiz karikatür sanatının dünyadaki yeri nedir? Tarihsel gelişim içersinde kaydettiği grafik sizce nasıldır?

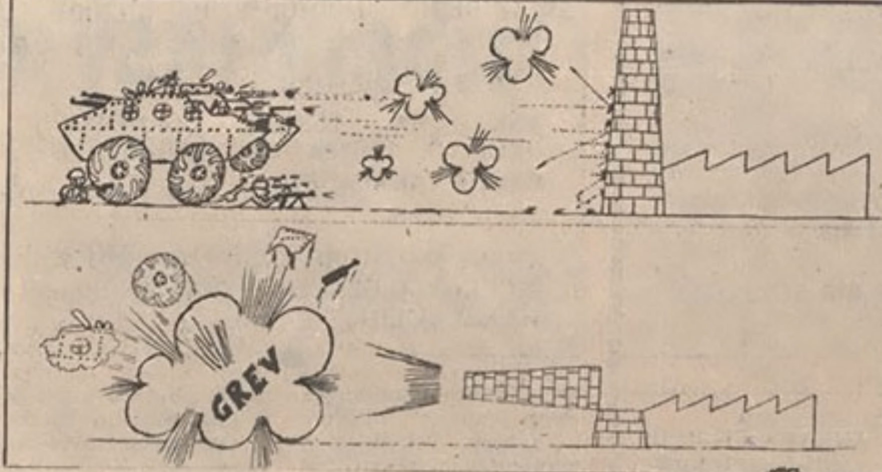
Osmanlı Dönemi karikatüristleri hakkında bilgi verebilir misiniz? Cumhuriyet sonrası karikatürünün bugünkü anlamdaki ilk temsilcileri kimdir size?

2- Ülkemiz karikatürünün dünyada saygın bir yeri olduğunu söyleyebilirim. Ülkemiz karikatürü, demokrasi mücadelesinde yerini alarak, zorlu bir uğraş vermiştir, vermektedir. Bir çok karikatürcü çizdiklerinden ötürü yargılanmış ve cezaya uğramışlardır. Bütün bunlar karikatürcüleri yıldıramamış, karikatürün gelişimini durduramamıştır. Tersine karikatür hızla gelişmiştir.

Karikatür tarihimizde ilk karikatürün, 24 Kasım 1870 yılında imzasız olarak Teodor Kasapyan'ın DİOJEN dergisinde çıktığını görüyoruz.

Karikatürün işlevini korkusuzca kullanarak, dönemini eleştiren ilk isim Cem'dir. Aynı yıllarda Rıfkı, Münip Fehmi, Ramiz imzaları da görülür.

Teodor Kasap 1873 de "Çıngıraklı Tatar" kapatılınca "Hayal" ile yayına devam etmiş, 1877' de 3 yıl hapse mahkum olmuştur.

NAZIM ALPMAN'IN BİR KARİKATÜRÜ

1908'de II.Meşrutiyetin ilanının ertesi günü 35 mizah dergisi birden yayınlanmıştır.

Cumhuriyet Döneminden sonra Cemal Nadir'in büyük bir yeri vardır. Cemal Nadir, günümüz bir çok ustasının da, esinlendiği, onlara hocalık eden bir karikatürcüdür. Cemal Nadir Anti-Faşist, Anti-Emperyalist karikatürler çizmiştir. Böylece karikatürümüzün bugünkü saygınlığının, temellerini atmıştır.

II.Dünya savaşında Faşizm yenilmiştir. Artık Türkiye'de sosyal konular rahat çizilmektedir. Bu sıralarda 60.000 tirajlı Marko Paşa'da güçlü çizgileriyle Mim Uykusuz vardır. Bu dönemi takiple, Eflatun Nuri, Nehar Tüblek, Altan Erbulak, Ali Ulvi, Turhan Selçuk, Semih Balcıoğlu, Yalçın Çetin, Oğuz Aral karikatürümüzü etkileyen adlar arasındadır.

3- Gazete ve dergilerde sıkça rastladığımız haberyazılardan biri de Karikatür yarışmalarıdır. Ülkemiz ve yurtdışındaki bu yarışmalar hakkında ne düşünüyorsunuz?

3- Kimilerine göre; "Neticeleri önceden belli, bu yarışmalar turistik amaçlarla yapılıyor ve yapılmaları gereksizdir."

Ben bu görüşe katılmıyorum. Genellikle yarışmalardan sonra, yarışmaya katılan karikatürler bir albümde toplanır ve yarışanlara gönderilir. Bu albümler bir karikatür hazinesidir. Değişik ülkeler karikatürcüleri için deney alış-verişidir.

Bu bir yönü.

Son yıllarda ülkemizde karikatür yarışmalarında gözle görülür bir artış vardır. Bu raslantı değildir.

Karikatürün toplum yaşamında etkisi hayli fazladır. Bu nedenle halkımızı yakından ilgilendiren konular üzerine yarışmalar yapılıyor. (Türkiye 75, Sanayi 76, Sağlık Sorunları 77, Tarihi çevre ve doğal güzellikler korunsun 78, Üniversite sorunları 78). bunlara örnektir.

Sanayi-76 yarışması karikatürlerine, Mess yayın organında; "Sanayimizi küçük gösteriyor" gerekçesiyle saldırdı. Sanırım bu küçük örnek yarışmaların önemini gösteriyor.

Yine geçen yıl Yugoslavya'nın Üsküp kentinde düzenlenen yarışmanın konusu silahsızlanmaydı. Karikatürün artan gücü, ona zorlu görevler yüklüyor. Yarışmaların, bu görevleri yerine getirmesi açısından karikatüre katkıları yadsınamaz.

4- Karikatür nedir, ne değildir?

4- Karikatür, gülen düşüncenin evrensel dilidir. Karikatürün işlevi sadece güldürmek hatta sadece eleştirmek de değildir. Karikatür demin saydığım işlevlerinin yanında yönlendirici, hedef göstericidir de.

Paris Komünü sırasında çizilen bir karikatürün altında şöyle yazıyor.

"Devrime ideolojik açıdan hazırlanma sırasında, karikatürde payına düşeni yapmıştır.(1)"

Karikatürün bu görevi bugün artarak sürmektedir.

5- Karikatür sanatı üstüne ileriye dönük düşünce ve istemleriniz (teknik ve halka dönüklük ve de halka yararlı olmak) nelerdir?

5- Teknik yön, bu önemli. Ben üzerinde işçilik olan karikatürleri çok beğeniyorum. Bunun için desen kuvvetli olmalı.

Olanaklarım çok sınırlı ama önümüzdeki dönemlerde bu yönde çalışmalar yapmak istiyorum.

Evvelki yıl fabrikamda GREV sergisini sergiledik. Oldukça ilgi gördü. Sanat galeresine işçi arkadaşlar pek gitmiyorlar. Gidip de çekindikleri için girmeyenler de var. Fabrikada açılan sergi bu nedenle ilgi gördü.

Belki ilk kez oldu böyle bir sanat olayı. Karikatür üretimin içinde izlendi. Fakat bu olayı yeterince duyuramadık. Önümüzdeki dönemde bu tür çalışmalara hız kazandırarak devam etmek istiyorum.

*

(1) Devrimler ve Kültür Ansiklopedisi S.30)

Küçük aileden büyük aileye

Zihni KÜÇÜMEN

Küçük ailelerin yaşam biçimlerine dikkat ettiniz mi hiç? Hele bu küçük ailenin başkanı feodal bir kültür birikiminden geliyorsa. Evde kız çocuğu soluk alamaz, delikanlıya göz açtırmazlar, annenin sesi sedası çıkamaz. "Sağa baktın, sola baktın, başını kaldırdın, gözünü kırptın" herkes birbirini denetlemeğe, adeta yaşamı yaşanılmaz duruma sokmak için bireyleri de, babanın göreneğini izleyerek ellerinden ne gelirse yaparlar.

Üretim ilişkileri değiştiğinde hepsi de değişecek doğal ki. 1951'li yıllarda büyük savlarla kurulmuş bir gazetede çalışıyordum. Bir idare müdürü vardı, içtiğimiz sigaradan, ettiğimiz çişe kadar karışırdı. Çok ünlü bir çevirmeni, çalışırken ıslık çaldığı için azarlamıştı. 1935'lerde Ankara da böyleymiş. Yazılacak bir yazı, radyoda yayınlanacak bir oyunun her sözcüğü üzerinde durarak "Aman zülfüyare dokunmasın" diye ödleri patlarmış. Hep küçük aile davranış ve yöntemi.

Gene 1951'li yıllarda Haldun Taner'in "Günün Adamı" oyununu Fazıl Ahmet Aykaç, 1935'lerden kalan alışkanlıkla ve gene aynı gerekçe ile geri çevirmişti. Oysa bu oyunu 1965'lerde Ordu Belediye Tiyatrosunda hiç bir karışmaya uğramadan sahneye koymuştum. Ürkek bürokratların güçlü desteği ile küçük aileden büyük aileye bir türlü yükselemiyoruz. Radyo oyunlarında, TV oyunlarında bu işlerle otuz yıldır uğraşan bir kişi olarak bilirim, nelere nelere takılıp durmadı bu bürokratlar. Orhan Kemal'in İspinozlar oyununda adı geçen bir kadın, AP'li Belediye Meclisi üyesi bir hanımla aynı adı taşıdığı için, tiyatro müdürünün nasıl paniğe kapıldığını unutabilir miyim? Şimdi de "Petr'oil" göbek havası ile uğraşıyor basın. TRT Genel Müdürü hop oturup hop kalkıyor. Ne var o sözlerde? Celal Şahin otuz yıldır radyolarda, gazinolarda bu taşlamaları müzikli olarak yapmıyor mu? Nedir bu küçüklük, korkaklık? Büyük ulusuz, büyüklüğüne de, herkes Osmanlı'nın ezikliğinden, kulluğundan kurtulamadığı için midir nedir, "aman Ankara ne der?" "Genel Müdür ne der?", "başefendi ne der?" korkusu ile tir tir titremekte. Hiç unutmam 1945'lerde babam Milli Eğitim Bakanlığı'nın resmen basıp sattığı kitapları okumamı bile korkusundan yasaklamıştı bana. Biri kitabı elimde görür de, "Filanca memurun oğlu, neler okuyor" diyesiymiş de, bu da büyüklerin kulağına gidesiymiş de, o da memuriyetinden olasıymış." Yok canım, korkunun alınganlığın bu kadar iliklerine işlediği bir toplumda, hoşgörünün yokolduğu, işin aslını bırakıp, ayrıntılarla uğraşan bir toplumda, hiç bir sanatsal atılım yapılamaz. Salt sanatsal mı?

Ben oldum bittim gülmüşümdür bu korkaklara. Kızmışımdır da. Adamdaki "medeni cesaret" e bakın derler. Herhalde bizim toplumumuza ait bir söz bu. Başkalarından başka türlü konuşmağa, yazmağa başladın mı, adı "medeni cesaret" oluyor. Bırakınız efendim Petr'oil ile uğraşmayı. Bırakınız efendim bu küçük zırvaları. Daha büyük sorunlar boylu boyunca dururken Eurovision'da arap kırması bir müzikle Petr'oil söylense ne olur, söylenmese ne olur be dostlarım?

Akdeniz Festivaline katılmak için şimdiye kadar dokuz ülke başvurdu

İZMİR (ANKA)

İzmir'de 31 Mayıs, 7 Haziran tarihleri arasında düzenlenecek uluslararası 5'inci Akdeniz Festivaline katılmak için şimdiye kadar dokuz ülkenin başvurduğu açıklanmıştır.

Fuar ve Turizm Müdürlüğü yetkililerinin verdiği bilgiye göre Federal Almanya, Kıbrıs Türk Federe Devleti, Cezayir, Polonya, Senegal, Bulgaristan, Fas, Somali ve İtalya'nın festivale katılmaları kesinleşmiştir.

Yetkililer İspanya, Arnavutluk, Yugoslavya ve Libya'nın da festivale katılmalarının beklendiğini söylemişlerdir.

İzmir'de iki yılda bir düzenlenen Akdeniz Festivalleri, akdeniz ülkeleriyle Türkiye arasındaki kardeşlik ve dostluk bağlarını güçlendirmek, ülkeler arasındaki kültür alışverişini hızlandırmayı amaçlamaktadır.

Karar 71 ertelendi

Cengiz Gündoğdu'nun yazdığı, Burçin Oraloğlu'nun sahneye koyduğu "Karar 71" adlı oyun, bazı oyuncuların rahatsızlığı nedeniyle ertelendi.

Fatih Şehir Tiyatrosu'nda ancak dört gün sergilenebilen ve büyük ilgi gören "Karar 71"in yeniden sahnelenmesi için çalışmalar sürdürülüyor.

Devlet Tiyatrosu çalışanları kıyımları karşılamak üzere fon oluşturdular

Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Cüneyt Gökçer'in, çalışanlar üzerindeki baskıları yoğunlaştırdığını belirten Devlet Tiyatrosu sanatçıları, bu kıyımlardan etkilenen arkadaşlarına destek olmak amacıyla bir fon oluşturduklarını bildirdiler. Son olarak 6 ay süreyle işten uzaklaştırılan dört arkadaşlarının mart 1980 maaşlarının da bu "Dayanışma Fonu" tarafından karşılandığını bildiren sanatçılar, bu türden baskıların Devlet Tiyatrosu çalışanlarını yıldıramayacağını da sözlerine eklediler.

GOGOL PALTO CEMAL KARABAŞ

Sosyalist bir yaşam kurmada sanatın işlevi

Son onbeş yıllık süreç, toplumsal hayatın hemen her alanındaki ilişkilere köklü değişimlerle yansıdı. Bugün hemen her kişi bu sürecin başındaki yaşama biçiminden farklı yaşıyor. Bu farklılık elbette hem içsel, hem de dışsal. Dışsal nedenler belli. Üretici güçlerin gelişme düzeyi, kitle iletişim araçları, devletin baskı organları ve toplumsal kurumlar oldukça radikal değişimlere uğradı. Bunların gündelik yaşamımıza yansıması ise gözlenen bir olgu. Bu yansımaya her birimiz değişik kavramlarla da yaklaşsak; pek birşey değişmez. Koşulların diyalektik dönüştürülmesine yönelik bilinçli eylem, bu sürecin yönünü ve hızını belirleyecektir.

Bir de tümüyle ve doğrudan içsel nedenler var. Hemen diyelim ki, davranış ve eğilimlerimizi maddi hayatın yeniden üretimi koşullarından ayırmak olanaksız. Ancak ilişki, davranış ve eğilimlerimizin sonuçlarıyla hesaplaşmada, kendimizle sınırlı bir alanın varlığı yadsınamaz. Şu ya da bu olay karşısında daha—olumlu ve—farklı davranabileceğimiz yığınla durum var. Kimi zaman davranış ve ilişkilerimizi neye göre ayarladığımızı pek düşünmeyiz. İdeolojik bir yapısallık içinde kalırız. Anlama ve dönüştürme ekseninde yürütülen bilimsel aksiyonun yerini, zorlama ve teslimiyetin sekter hırçınlığı alır.

Konuyu sosyalistçe davranışın yelpazesi içinde sürdürelim. Davranışlarımızın yanlış ve sağlıksız olanlarının bilinçle korunduğu her zaman söylenemez. Sosyalist hareketin şu ya da bu yerindebulunan kişilerin gündelik hayata ilişkin tavırlarında oldukça farklılıklar gözlemekteyiz. Olayın sınıfsal olduğu biçimindeki kolaycı açıklamaya sapmadan şu söylenebilir: Her birimizin kafasında bir sosyalist toplum anlayışı var. Ve elbette davranışlarımızın o hedefe uyarlı olması yolunda bilinçli bir dikkati hemen çoğumuzun gözettiğini varsayabiliriz. O zaman gündelik davranış ve ilişkilerimizi neye göre yönlendireceğimiz, kendimizle hesaplaşmada neyi kıstas alacağımız sorusu akla geliyor. Cevabın açık olması gerekli: İnşasına çabaladığımız sosyalist toplumun rasyonelleri içinde davranmak.

Sosyalizm, toplumdaki tüm sınıfların kurtuluşunu anlatır. Hayatın her alanında bir tez olarak söyleyeceğimiz şeyler vardır. Özellikle sınıflar bazında bu böyledir. Ezenin özgür olamıyacağı ve kapitalizmin bu aşamasında bizzat burjuvazinin de toplumsal üretimdeki insana özgü asli fonksiyonunu yitirdiği yolundaki Marxın eşsiz tesbiti, TÜM SINIFLARIN KURTULUŞU'nun içeriğini verir.

Kendisi için olmanın üstünde, tüm sınıflar için yani tüm insanlık için eylemlilikte bulunan sosyalist insan, gündelik hayatını nasıl bir öz ve biçimde kuracaktır?

Militan denilen tavrın ülkemizdeki yaygın görünümü bu sorunu kendince çözmüş gibidir. Militan kelimesinin kökeniyle uyumlu bu tavır, sosyalist çalışma tarzını, hiç olmazsa şimdilik, siyasi iktidarın ele geçirilmesine yönelik askeri bir olay olarak koymaktadır. Bu anlayışla uyumlu olan gündelik hayatın görünümü ise şöyle: örgütlenmede katı bir hiyerarşi, siyasi bilgi üretiminden uzak bir düşünce sistematiği, somut insana karşı kayıtsızlık... Bunlar daha da çoğaltılabilir. Belli ki tümüyle itici özellikler. Aile ilişkileri, iş ilişkileri, arkadaş ilişkileri, velhasıl kişiden kişiye ve topluma yönelik tüm ilişkiler aynı iticilikte. Bunların kimi zaman kendiliğinden davranışlar olması yanında, genellikle bilinçle korundukları da bir gerçek. Karısına karşı feodal, çocuğuna karşı despot, iş arkadaşına karşı dedikoducu, ailesine karşı nihilist ama kendince sürdürdüğü devrimci siyasi çalışmalarda oldukça özverili tipler var. Bu uyumsuz yapı bütünüyle siyasi çalışmalarda oldukça özverili tipler var.

Bu uyumsuz yapı bütünüyle ele alındığında nasıl nitelenecek? Bir de daha ilginç durumlar var. Akla gelen en yaygın ve kaba olanı çocuklarımızla ilişkilerimiz. Karımız, arkadaşımız, ana-babamız ya da sevgilimizle ilişkilerimizde pek gözetmediğimiz "devrimciliğimizi" - elbette psikolojik ve biraz da içgüdüsel nedenlerle- genellikle çocuklarımıza karşı gözetiriz. Ama nasıl? Çevremizdeki yaygın manzara şu: Henüz ilkokula başlamamış çocuğumuza, anlamını kavrıyamıyacağı bir yığın slogan ezberletiyoruz. Ve daha da ötesi, bunlar ELBETTE kendi fraksiyonumuzun sloğanları oluyor. Çocuk en olur olmaz yerde ve çoğu kez bizim isteğimizle bunları kullanıyor, birileri için ölüm diyor, kahrolsun diyor.. Ebeveyn olarak da bu işten bayağı gurur duyup çocuğumuza çiklet falan da alıyoruz. Böyle bir çocuğa örneğin bir çikolata alıp tam tersi bir slogan attırmak da mümkün. Yalnızca bu örnek bile, deşilmesi zorunlu bir dramı vurguluyor.

Devrimci bir yaşam kurmanın müthiş zorluğu ortada. Ancak, kişisel alanımızda yapılacak o kadar çok şey var ki. Savunduğumuz ve gerçekleşmesi için canımızı ortaya koyduğumuz sosyalist toplumu kendi kişisel ilişki ve davranışlarımızla çekici kılma görevi, objektif şartlar ileri sürülerek savsaklanamaz. Sosyalist toplumun rasyonellerini en son sınırına kadar savunarak bu sistem içinde bile çiçek çiçek ilişkiler tomurcuklandıkça, sosyalist toplumun üstünde yükseleceği temel insan malzemesi de oluşmaya başlayacaktır. Bu anlamda sanatın işlevi daha bir boyutlanıyor.

Celal SOYCAN

Vergi tasarıları 200 milyar lira ek zam getirecek

(Baştarafı 1. Sayfada) sayılı kanunlar dahil) maktu olarak yer alan vergi, resim, harç ve cezalarla bu kanunlardaki gelir, matrah, değer, bedel, ücret, hasılat, kazanç ve irat rakamları (Vergi tarifi dilimleri dahil) 10 katına..." çıkarıldı.

Bilim adamları bu maddenin önemine dikkati çekerek, bu yolla 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nda akaryakıt, tuz kibrit, elektrik, havagazı, kahve tütün ürünlerinin maktu olarak vergilendirildiğini söylemektedirler. Örneğin, sıvılandırılmış petrol gazından alınan vergi kiloda 40 kuruş iken bu maddeyle kiloda 4 liraya çıkarılmaktadır. Ayrıca akaryakıttan alınan vergiler 78.50 kuruşla 162.50 kuruş arasında değişmektedir. Yeni vergilerle bu rakamlar sırayla 7.85 lira ve 16.25 lira olacaktır. Bu vergilerin özelliği, artan verginin yasal olarak hemen tüketiciye yansıtılmasıdır. Yani artan vergiler hemen fiyata eklenerek, benzine ve gazyağına 7 lira, mazota 9 lira, fuel-oil'e 11 lira zam yapılacaktır.

Bunun gibi zam gören ve fiyatı artan mal ve hizmetler arasında kahvede gider vergisi 5 liradan 50 liraya, kibritte 60 kuruştan 6 liraya (Bin çöpte), tuzda 1 kuruştan 10 kuruşa çıkarılmaktadır.

Elektrik ve havagazında vergi çok eskiden konulduğu ve çok düşük olduğundan artışın önemsiz olduğunu belirten uzmanlar, buna karşılık inşaat maliyetlerinin bu vergilerle büyük ölçüde artacağını belirtmektedirler. Yeni vergi tasarısıyla eskiden metrekarede 7 lira ile 125 lira olan konut inşaat vergisi 70-1250 liraya ve işyeri inşaat vergisi de 100 liradan 750 liraya çıkarılmaktadır.

Doğaldır ki bu zamların her zaman olduğu gibi genel bir zam dalgası izleyecektir.

"HAK ARAMAYA" GETİRİLEN VERGİLER

Vergi tasarısında yer alan bir başka maddeye göre de, noter, mahkeme, iş takibi ve ilam harçları da büyük ölçüde artırılmaktadır. Örneğin, bakanlıkça haksız bir işleme uğradığını kanıtlamak için dava açacak bir öğretmenin ödeyeceği mahkeme ve ilam giderleri 5 bin lirayı bulmaktadır. Vergi itirazı 20 liradan 200 liraya, bir vekaletname harcı 70 liradan 700 liraya çıkmaktadır. Böylece yurttaşın hak araması ekonomik olarak zorlaştırılmaktadır. Her türlü taşıt sahibi olanların ödeyecekleri kara taşıtları vergisi de arttırılmakta, örneğin bir şoför 600 lira ödediği aracı için yeni tasarıyla 6 bin lira ödemek zorunda bırakılmaktadır.

BELEDİYE ARACILIĞIYLA HALKA YÜKLENEN VERGİLER

Tasarı Belediye Gelirleri Kanunu ile de küçük mülk sahiplerine ve esnafa ağır yükler getirmektedir. Şöyle ki:

Evlerde ödenen emlak vergisine yüzde 50 oranında bir "temizleme ve aydınlatma" harcı eklenmektedir. Ev ve daire sayısı için bir indirim ya da bağışıklık tanınmamaktadır.

Esnafa ağır tabela resmi getirilmektedir. Bu resim örneğin Ankara İstanbul ve İzmir'de her yıl için 20 bin liradır.

TRT ve basın reklamlarına yüzde 20 oranında vergi yükü getirilirken her çeşit tabelayla yapılan ilandan 1000 lira, geçici bez ilanlarından 200 lira ve el ilanlarından 5 lira vergi alınması öngörülmektedir.

Bütün eğlence ve oturma yerleri için yüzde 10 hizmet işletmeleri resmi getirilmektedir.

Akaryakıta yukarıda anlatılan vergiler dışında ton başına 40 lira ile 200 lira arasında belediyelerce alınacak yeni bir vergi öngörülmektedir.

Bunların yanısıra geçici maddeye girmeyen maktu resim, vergi, harç pay ve ücretler de 30 katına çıkarılmaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ

Öte yandan tasarıda getirilen katma değer vergisinin bir takım idari önlemlerin hazır olmayışı nedeniyle bu yıl değil de gelecek yıl yürürlüğe gireceği öğrenildi.

Katma değer vergisinin esası şöyledir:

Bir iplikçi kumaş imalatçısına 1 kilogram ipliği 300 liraya satınca bunun yüzde 10'u olan 30 lirayı katma değer vergisi adı altında imalatçıdan alıp hazineye ödeyecektir.

Bu kumaş fabrikatörü 300 liralık iplikten 500 liralık kumaş üretirse, 200 liranın yüzde 10'u olan 20 lirayı sattığı tüccardan alıp hazineye ödeyecektir. Bu kumaşın parakende satışları vergi kapsamına girmemektedir.

Uzmanlar, bu yolla işletme vergisinde olduğu gibi bir takım vergi kaçakçılığının doğacağını öne sürmektedirler. Fiyata eklenen "hesaplı vergiler" büyük kısmıyla hazineye ödenmeyecektir. Bu nedenle uzmanlar bu vergiye "ölü doğmuş vergi" adını vermekte:

"Eğer zaten toptancıya yapılan her satışın saptanması yolu bulunsa, Gelir ve Kurumlar Vergisi'nde kaçakçılık ortadan kalkar, başka vergiye zaten gerek duyulmaz" demektedirler

GÖSTERGE

.(Baştarafı 3. sayfada)

3) Bunun gibi tuz, kibrit vb. maktu gider vergisine tabidir. Bunlara da vergi olarak 10 kat zam gelmektedir.

4) Bütün tabela, ilan, reklam resimleriyle, Taşıt vergilerine 10 kat zam gelmektedir. Bunun gibi bugün eski olduğu için küçük kalmış 20-30 çeşit vergi ve borç vardır ki bunlar o zamanın parası ile büyüktür ama bu günün parası ile çok küçüktür. Bu vergi, resim ve borçlar da onla çarpılıp katlanıyor.

5) Ayrıca Belediyelere 25 milyar lira gelir sağlayacağı söylenen çeşitli vergiler getiriliyor.

Bütün bu vergilerin getireceği yük, 200 milyar liradan eksik değildir. Devalüasyon, KİT zamları, onu izleyen özel kesim zamlarına bu zamlar da eklenince emekçilerin halinin nereye varacağını kestirmek oldukça zordur.

Yeni vergi tasarıları vergi kaçakçılığını önleyebilmeye yönelse, buna dair sağlam güvenceler getirse bütün kusurları hoş görülebilirdi. Ama yarın göreceğiz ki, bu tasarılar vergi kaçakçılığını önleyecek değil, bunu artıracak niteliktedir. Ayrıca parasal kararlarla saptanan dış ticaret politikası kaçakçıları özendiren, onlara yol gösteren bir politika saptamaktadır.

YARADANA SIĞINIP

(Baştarafı 2. Sayfada) lere değil, eylemlere yasalar çerçevesinde tepki göstermesidir ama, hadi ona da pekiy. Lâkin ardından ne deniyor, biliyor musunuz? *"Komünistler, hem faşist ideolojiye hem de demokratik çerçeve içinde diğer bütün demokratik görüşlere faşist damgası vururlar,"* yolunda bir kayıt koşuluyor. Bu ne demeye gelir, sanıyorsunuz? Yurdumuzda bugün demokratik kaftan kuşanmaya özenen, demokratik demler çeken kargalar, kuzu postuna bürünen kurtlar dokunulmazlık kazanacaklar böylece. Çünki faşiste *"faşist"* dediniz mi, Komünist olup çıktınız gitti. "1980 Hürriyeti"nde olduğu gibi *"Gâvura gâvur"* demek yasak!.. Buna resmen taşları bağlayıp, köpekleri ortaya salmak denir!..

Sayın milletvekilleri, ZEMZEM Kuyusuna işeyerek, tarihi geçmeğe özenenlere, n'olur, dikkat buyurun! Onlara meydanı boş bırakmayın! Yoksa, Demokrasi, Demokrasi derken, KANOKRASİ'ye dalacak bu memleket!...

Uygur: Esnaf

(Baştarafı 1. Sayfada), rindeki vergi yükünun kaldırılmasını istedi.

Çetin Uygur, Vergi Yasa Tasarısı konusunda yaptığı yazılı açıklamada, büyük toprak sahiplerinin vergiden muaf tutulduğunu, "Esnaf görünümlü" parababalarının vergilendirilmediğini bildirdi.

Vergi Yasa Tasarısının egemen sınıfları memnun edici nitelikte olduğunu belirten Yeraltı Maden—İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"Tasarıya göre: Bekarlar için ayda 5.400 TL, evli ve 2 çocuklu vergi mükellefleri için ise ayda 6.300 TL gelir vergi dışı bırakılmakta ve bu yolla düşük ücret alanların gelirlerinde yüzde 15 ile yüzde 32 arasında bir artış olacağı ileri sürülmektedir.

Oysa, ücretler ile ikramiye ve diğer yan gelirleri toplayarak aynı vergi dilimi içine sokmayı öngören vergi tasarısı, yukarıda sözü edilen 6.308 TL'lik gelirin vergi dışı kalması ile azaltılmış görülen vergi yükünü tekrar ağırlaştırmaktadır. Örneğin aylık ücretine ek olarak 6 ikramiye alan bir işçi, tasarıya göre 2—3 bin lira daha gelir kaybına uğrayacaktır.

Tasarıya göre: Kıdem tazminatının, memur emekli ikramiyesinin 30'da biri oranındaki kısmı vergiden muaf tutulacaktır. Bunun üzerinde kısım ise vergilendirilecektir. Buna göre, örneğin 25 yıl çalışıp 20.000 TL brüt maaşla emekli olmuş ve 60 günlük kıdem tazminatını haketmiş bir işçi, alacağı 1 milyon TL'lik tazminatın 275 bin TL'lik kısmını gelir vergisi olarak geri ödeyecektir.

Oysa mevcut uygulamaya göre 1 milyon TL'lik kıdem tazminatından ancak 12 bin 600 TL vergi alınmaktadır. Üstelik yeni tasarı, kıdem tazminatına esas olacak gün sayısını artırmayı da işçiler açısından cazip olmaktan çıkarmaktadır. Örneğin 20.000 TL'lik ücret düzeyi sabit kalarak gün sayısı 45'den 60'a çıkarken 25 yıllık bir işçi ancak 87 bin liralık bir ek kazanç elde edebilmektedir. Oysa mevcut uygulamada kıdem günü sayısındaki bu artış 238 bin liralık ek kazancı getirmektedir."

Kocaeli'de

(Baştarafı 1. Sayfada) ğı ve yoldan geri çevrildiği bildirildi.

Faşistlere "Geldiğiniz gibi çekin gidin' diyen köy halkı .. "Biz gerçek öğretmenlerimizi istiyoruz, siz bizim öğretmenimiz değilsiniz, sizi kim gönderdi?" diye sordu

Deretepe Köyü'nde de açığa alınan öğretmenlerin yerine görevlendirilen "vekil öğretmen"leri halk kabul etmedi. "Biz kendi öğretmenimizi istiyoruz" diyen köy halkı, "vekil öğretmen"lere, "Birdaha bu köye gelmeyin" dediler.

Yine merkeze bağlı Çalköy'e gönderilmek istenen "vekil öğretmen"ler ise, halkın tepkisi üzerine köye gidemediler.

ADAPAZARI'NDA 244 ÖĞRETMEN ÇEŞİTLİ YERLERE SÜRÜLDÜ

Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri gerekçesiyle açığa alınan 35 öğretmen görevlerine tekrar döndürüldü.

Haklarında soruşturma yürütülen 219 öğretmen görevlerinden alınarak il sınırı içerisinde çeşitli köylere sürgün edildi.

Aralarında TÖB—DER Adapazarı Şubesi yöneticilerinin de bulunduğu 25 öğretmen il dışına gönderildi.

Toplam 244 öğretmenin il içi ve dışına sürgün edilmesi kentte öğretmen katliamı olarak nitelendirildi, halk arasında yoğun tepkilere yolaçtı.

Devlet

(Baştarafı 1. Sayfada) ci, ilericinin pusuya düşürüldüğü Şişli MHP İlçe binası yakınlarında açılan ateş ile öldürüldü.

Alptekin Kordağ'ın aynı okulda öğretmenlik yapan karısı Nuray Kordağ kocasının aynı zamanda Yıldız Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde okuduğunu, okulda da sürekli olarak tehdit edildiğini, arkadaşı öğretmen Talip Öztürk'ün de bir kaç ay önce tehdit edildikten sonra öldürüldüğünü anlattı. Nuray Kordağ kocasını öldürdüğünü tahmin ettikleri şahsın gözleri önünde kaçtığını belirterek şöyle konuştu:

"Alptekin öldürülmeden önce mahallede kimsenin tanımadığı biri 'Ben Alptekin'in öğretmen arkadaşıyım" diyerek evimizin adresini ve hakkımızdaki tüm bilgileri öğrenmiş. Daha sonra yakın komşularımızdan birine 3 kişi gelerek zorla evine girmişler. Etrafı aradıktan sonra aradıkları kişinin orada oturmadığını görerek gitmişler. Komşularımızın tarifine göre, gerek eve gelen kişilerden biri, gerekse mahallede araştırma yapan adam aynı kişi. Uzun boylu, geniş omuzlu, koyu kumral saçlı, ayağında mest olan ve Yozgat'lı olduğu söylenen bir faşist.

Bu tarife uyan birini biz de hastane ve morgda gördük. Ayrıca görgü tanıklarının ifadesine göre kocamı öldüren de mestli ve aynı tarife uyan bir kişiymiş. Görgü tanıkları olay yerinin biraz uzağında görev yapan polise, bu kişiyi göstererek kaçmaya çalıştığını, yakalamalarını söylemişler. Oysa polis, kaçan adamın peşine düşmek yerine olay yerindeki görgü tanıklarını toplayıp götürmüş."

HAVVA ANA "DEVLET HÜKÜMET KALMAMIŞ, VARSA DA BİZDEN ÇOK UZAKTA"

Alptekin Kordağ'ın annesi Havva ana'nın içine evlat acısı çökmüş:

"Ben çocuklarımı 6 saatlik yolu, sırtımda 70—80 kilo yükle yaya gelip giderek yetiştirdim. Devlet binasına bir taş olsun, yararlı olsun diye. İki oğlum ise liseyi bitirdiler. Şimdi askerdeler. Fakat devlet ve hükümet kalmamış. Varsa da bizden çok uzakta. Asker çocuklarıma neyi ve nereyi bekletiyorlar. Artık hiç bir şey anlamıyorum. Olan bizlere oluyor. Asıl suçlular hep cezasız kalıyor. Ama artık bu böyle gitmeyecek. Susmayacağız... Madem onlar başlattı, biz de hakettikleri cevabı vereceğiz."

Öte yandan öğretmen Alptekin Kordağ'ın faşistlerce kurşunlanarak öldürülmesinden sonra kapatılan TÖB—DER Beykoz, Kartal, Silivri, Çatalca, Yeşilova ve Şile şube başkanlarının basına yaptıkları ortak açıklamada şöyle denildi:

"Gerici faşist güçler demokratik öğretmen hareketine kanla, kurşunla saldırmakta, öğretmen yığınlarını sindirmek istemektedirler. Bugüne kadar yüzlerce öğretmen arkadaşımız faşist terörün kurbanı olmuştur. Bu öğretmenlerin hiç birinin katilleri yakalanmamıştır. Oysa faşist, örgütlerin MHP'nin, ÜGD'nin bir cinayet şebekesi olarak çalıştığını, hergün bir ilericinin yurtseverin, demokratın, devrimcinin kanına girdiğini halkımız çok iyi bilmektedir. Bizler binlerce öğretmenin temsilcileri olarak faşist katillerin yakalanmasını, cinayet şebekelerinin MHP'nin, ÜGD'nin gizli açık bütün faşist terör yuvalarının kapatılmasını istiyoruz."

TARİŞ

(Baştarafı 1. Sayfada) malarının hesabını vermelidir" dedi.

Basına yazılı bir açıklama yapan Şentürk, TARİŞ işçilerinin planlı programlı bir operasyonla işlerinden atılmak istenildiğini söyleyerek açıklamasını şöyle sürdürdü: "TARİŞ para babalarının ve onların uşaklarının çiftliği yapılmak isteniyor. Öteden beri açıklaya geldiğimiz gibi TARİŞ işyerleri ilerici devrimci ve demokrat işçilerden temizlenip, faşizmin saldırı üssü haline getirilmek isteniyor. Bunun bütün hazırlıkları yapılmış ve genel müdürün değiştirilmesiyle derhal uygulamaya geçilmiştir".

TARİŞ pamuk depolamada çalışan 183 işçinin kendilerine çekilen telgraflarla kanunsuz greve katıldıkları gerekçesiyle genel müdür tarafından işten atıldığını belirten Şentürk, açıklamasının sonunda şunları söyledi:

"Genel Müdüre sormak gerekir. Kanunsuz grev hükmünü kendisi nasıl verebilmektedir? Katılanların tespitini kim olarak nasıl yapmıştır.?

Bunların cevabını Genel Müdür vermek zorunda."

YİTİK

G.E.E. Şebekemi yitirdim. Hükümsüzdür.

Havva GİYİCİ

Demokrat: 878

YİTİK

ADMMA şebekemi kaybettim, hükümsüzdür.

Ali ÖZDEMİR

Demokrat: 879

YİTİK

G.E.E şebekemi yitirdim. Hükümsüzdür.

A.Aybar ERDOĞAN

Demokrat: 880

YİTİK

Edebiyat Fakültesinden aldığım şebekemi ve İ.E.T.T. kartımı yitirdim. Geçersizdir.

İbrahim Topaloğlu

(Demokrat: 869)

YİTİK

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Geçersizdir.

İbrahim Halil Savaş

Demokrat:867

YİTİK

Nüfus cüzdanımı yitirdim. Geçersizdir.

Mehmet Doğan

Demokrat: 868

YİTİK

Pasomu ve şebekemi kaybettim. Geçersizdir.

Vecdi Kutlay

Demokrat: 866

Maiyet memurlarının

(Baştarafı 1. Sayfada) lilerin sadece kendi görüşünden olmasını istediği şeklinde yorumlandı.

Bu konuda kendisiyle görüştüğümüz bir yetkili bu işlemle geçen dönemde atanan 64 maiyet memurunun salt görüşlerinden ötürü meslek dışına itildiğini belirterek şunları söyledi:

"6 aylık sürelerini başarı ile tamamlayan maiyet memurlarının asaletlerinin onaylanması, bundan önceki valilerce bakanlığa önerildiği halde, İçişleri Bakanlığı'nca hiç bir neden gösterilmeksizin asaletleri onaylanmamış, daha önceki vali önerileri yok sayılarak, yeni valilerden görüş istenmiş bulunmaktadır.

Böylece:

—İçişleri Bakanlığı tarihinde ilk kez olmak üzere, bir dönemde atanan maiyet memurları, topluca özel yasasında öngörülen süre sonunda asaletleri onanmamak yoluyla haksızlığa uğratılmaktadır."

Adana TEKEL

(Baştarafı 1. Sayfada) açıklayacaklarını bildirdiler.

Tekel işçilerinin bir haftadır sürdürdüğü grev sırasında, önceki gün fabrika önüne gelen bir grup grevi kırmak istemişti. Grev gözcüleriyle işçilerin, olay çıkarmak isteyen gruba müdahele etmeleriyle çıkan olaylar sonucunda, güvenlik kuvvetleri, sendika işyeri temsilcisi Erdoğan Polat, sendika sekreteri Bayram Ali Özer ile grevci sekiz işçiyi gözaltına almıştı.

Olaydan sonra işçiler adına yapılan bir açıklamada grevin, yılda 150 bin lira yıpranma zammı, %35 pahalılık zammı, vardiya araçlarının işe gidiş ve gelişlerde kullanılması, işyerinde iş ve can güvenliğinin sağlanması amacıyla yapıldığı belirtilmiş ve Türk—İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in grevle ilgili olarak söylediği "Macera" sözü kınanarak, Denizcier grevi desteklemeye çağrılmıştı.

"Psikolojik

(Baştarafı 1. Sayfada) lar hazırlandığı ve Milli Eğitim Bakanlığı bürokratlarının okullara "psikolojik savunma" adı altında bir ders konulmasını talep edeceği öğrenildi.

Milli Eğitim Bakanlığı çevrelerinden bu konuda sızan bilgilere göre, bakanlık yetkilileri memurların "komünizme" karşı "eğitilmelerini" gerekli bulmakla birlikte "ağacın yaşken eğileceği" görüşünden hareketle söz konusu dersin okullara da konması yönünde karar alınmasını istiyorlar.

Devlet dairelerinden sonra okullara da "psikolojik savunma" adı altında bir, ders konması girişimi kendileriyle konuştuğumuz, öğretmen, öğrenci ve ve liler tarafından yeni bir "beyin yıkama" yönetiminin başlangıcı olarak değerlendirildi.

İstanbul'da

(Baştarafı 1. Sayfada) Güre (Bakırköy Merkez Lisesi) bulunuyorlar.

Sözkonusu okulların genellikle ilerici ve devrimci öğrencilerin bulunduğu okullar, müdürlerinin ise demokrat nitelikli kişiler olması, yapılan sürgünlerin amacını ortaya çıkardığı belirtildi. Görevlerinden alınan öğretmenlerin yerine de faşistlerin yerleştirileceği bildiriliyor.

DANIŞTAY'DA DAVALAR SÜRÜYOR

Daha önce İstanbul Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı görevinden alınarak, merkezden uzaktaki çevre ortaokul ve liselere öğretmen olarak sürülen 13 müdür yardımcısının Danıştay'a açtığı davalar sürüyor.

Yıllardır Milli Eğitim Müdürlüğü'nde yöneticilik yapmakta olan bu öğretmenlerin sürgün olması tepkiyle karşılanmış, kendileri de toplu halde Danıştay'a dava açmışlardı. Danıştay davaları sürerken sözkonusu öğretmenler yeni atandıkları ortaokul ve liselerdeki görevlerine başladılar.

Bir polisin

(Baştarafı 1. Sayfada) dağ'ın ölmesi üzerine Hasköy'de hava tekrar gerginleşti. Gösterileri önlemek, çıkması muhtemel olaylara engel olmak amacıyla, mahallede sürekli güvenlik görevlilerinin bulundurulduğu görüldü. Katliamın son kurbanlarından Hasan Uludağ'ın cenazesini kaldıran kalabalık bir yurttaş topluluğu, törenden sonra mahallede "Anayız bacıyız faşizme karşıyız Hasan —Gülhan—Erdoğan yaşıyor yaşıyacak" şeklinde sloganlar atarak yürüyüşe geçti. Yürüyüşe geçen 3 bin dolayındaki yurttaş topluluğunun önü daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından çevrildi. Yurttaşlar bir süre sonra sloganlar atarak dağıldı.

Bu gösterilerden bir gün sonra düzenlenen gösteride de faşist saldırılar kınanarak Hasköy katliamının hesabının sorulacağı belirtildi.

ELİNDE BIÇAKLA YAKALANAN POLİS "YALAN" DİYE BAĞIRDI

Hasköy katliamından sonra ölenlerin cenazesini kaldırabilmek için halkın kendi arasında açtığı para toplama kampanyası polisin çeşitli baskılarıyla karşılaştı.. Yardım toplayanlardan birini yakaladıktan sonra cebine "bıçak" koymaya kalkışan bir polis, mahalle kadınları tarafından yakalandı. Para toplama kampanyası sırasında yakaladığı gencin cebine "Bıçak" koymaya çalışan görevli polislerden birinin Şefika, Cemile ve Gülşen adındaki kadınlar tarafından anında yakalanarak, kalabalık içinde elinin havaya kaldırılması üzerine, polis bölgede görevli albaya doğru dönerek "Yalan vallahi yalan" diye bağırdı.

KATLİAMI PROTESTO İÇİN ESNAF DÜKKANLARI AÇMADI

Hasköy katliamını protesto amacıyla mahallede kepenklerini kapatan esnafa polis tarafından baskı yapıldığı bildirildi. Bazı polislerin, dükkanlarını kapatanları "3 komünist öldü diye dükkanınızı niye kapatıyorsunuz" diyerek tehdit ettiği öne sürüldü.

Öte yandan katliam olayına ilişkin olarak, bazı noktalara dikkat çekmek istediklerini belirten mahalle sakinleri, katliam sırasında kahvede bulunan ve ayakta duran adının "Alper Yaz" olduğunu sandıkları polis memurunun, taranan kahveye bir haftadan beri gelip gitmeye başladığını ve bu kişinin daha önce Şentepe'de üç devrimcinin öldürülmesi olayından yargılandığını, ancak beraat ettiğini ve bu kişiden kuşkulandıklarını öne sürdüler

—Veliler Milli Eğitim Müdürlüğü'nü işgal etti—

(Baştarafı 1. Sayfada) okula verilmesinin nedenini sorarak "Çocuklarımızı semtimizde bulunan okullara neden vermiyorsunuz? Biz bütün veliler işçiyiz, dar gelirliyiz, çocuklarımızı hergün okula götürüp getiremeyiz. Hergün yol parası verecek gücümüz yok. Milli Eğitim Müdürlüğü olarak sizden anlayış ve yardım bekliyoruz" dediler.

Veliler, çocuklarını okutmak amacında olduklarını, ancak trafiğin en yoğun olduğu bir caddede çocukların tehlikesizce gidip geleceklerini kimin garanti edeceğini sorarak "Çocuklarımız bu caddelerden geçerken doğacak bir faciadan kim sorumlu olacaktır?" şeklinde konuştular.

SORUMLULUKTAN HERKES KURTULUR

Öte yandan çevrelerinde bulunan diğer okulların kapasitelerinin dolu olduğunu belirten Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Ekrem Şensu "Sorumluluktan herkes kurtulur, ancak vicdan azabı var. Kimse çocuklarınıza birşey olsun istemez." dedi. Öğrencileri alacak başka okul olmadığını ve Bali Paşa İlkokulunun gelecek yıl onarılacağını söyleyen müdür yardımcısı "Biz elimizdeki imkanlarla çare aradık sizlerin de güç durumda olduğunuza inanıyorum, ancak başka çare yok. İkinci dönemi böyle idare edin" dedi.

VELİLER DİRETTİ

Veliler bu durum karşısında çocuklarını okula gönderemeyeceklerini belirttiler.

Velilerin isteklerine kendi imkanları dahilinde yardımcı olacaklarını söyleyen Şensu, 10—15 günlük bir aradan sonra halen tadilat dolayısıyla kapalı bulunan Gedik Paşa Ortaokulunun bir kısmının Bali Paşa İlkokulu öğrencilerine tahsis edileceğini bildirince veliler Milli Eğitim Müdürlüğünü terk ettiler.

Üretimde

Baştarafı 8. sayfada

Kadın işçi sigara içmez diye bize sigara içme odası dahi ayırmadılar. Yemek dışında 10 dakikalık dinlenmeler de alamıyoruz, diyor bir başka işçi.

42 yaşında 19 yıldır çalışan bir başkası da 8 saat sürekli ayakta çalışmanın bedenini nasıl yıprattığını şöyle anlatıyor:

—Tam 19 yıl. Ayağımda kara lastik betonlar üstünde çalışa çalışa dertli oldum. Her yanım ağrır. Eve gidip hastayım desem, bu defa da kocam 'iyi ki gebermemişsin' diye tersler. Yıllarca kör ışıkta çalışmaktan gözlerim de görmez oldu. Buna rağmen çalışmaktan değil, haksızlıktan usandım. Hakkımızı aramaya kalkınca da doğru karakola!

19 yıldır işçi olan ana, konuşmasının burasına geldiğinde hemen sorduk:

—Peki bunca yıldır çalışıyorsunuz. Burda ya da başka fabrikalarda direnişler yaptınız ve bu arada da birkaç kez karakollara, şubelere, götürüldünüz. Buna ne diyorsunuz?

—Biz direniş grev yaparak hakkımızı istiyoruz. Ağzını açanı kapı önüne koyuyorlar. Buna karşı çıkınca da suçlu oluyoruz. Karakola, mahkemelere götürülüyoruz.

—Biz grev, direniş yapınca darlık oluyormuş. Bizmiyiz paranın değerini düşürüp pahalılık yaratan, bizmiyiz yokluk, kuyruk nedenleri? Bizim gibi direnen grev yapan işçiler mi? Yoksa enseleri kalın, depolarında mal stoklayanlar mı?

—Direnişten, grevlerden alıp bizi karakollara götürüyorlar. İfade, sorgu ardı ardına. Yok makinalar kırılmış, yok tahrip edilmiş. Bizim alıp veremdiğimiz makinalarla değil, sırtımızdan kazanan ve işçisiz makinaları hiçbir işe yaramayan patronlarla. Karakola da, mahkemeye de düşsek haklılığımızı her zaman savunacağız.

Kadın işçilerin, hem işçi, hem kadın olmalarından kaynaklanan ikili sömürülerinin örnekleri uzayıp gidiyor. Onlar üretim süreci içersinde, kadının cins olarak kurtuluşunun, sınıf olarak kurtulmalarıyla olanaklı olacağını da kavramışlar.

İstanbul Emniyet

(Baştarafı 1. Sayfada) 1.Şube'ye istihdam ettiği tüm polis memurları görevlerinden alınarak, başka görevlere verildi. Görevlerinden alınan polis memurları önce İstanbul'un çeşitli emniyet amirliklerine, sonra da Anadolu'ya sürüldü. Yaklaşık bir aydan beri sürdürülen kıyım operasyonunun tamamlandığı 1. Şube Müdürlüğü'ndeki boşalan kadrolara Gayrettepe Toplum Polisi 1. Birlik'teki MHP eğilimli polislerin atandığı belirtildi.

Bu arada, kıyımların İstanbul Valiliği'nden emniyet amirliklerine gönderilen genelgelerle sürdürüldüğü öne sürüldü. İstanbul Valiliği'nin 20.2.1980 tarih ve özel kalem kaynaklı olduğu bildirilen genelgede şunlar yazılmaktadır: "Emir müncerecatının tetkikiyle kadronuzda eylemci olduğu tesbit edilenlerin kimliklerini 27.2.1980 günü saat 12.00'ye kadar bildirilmesi."

Birinci Şube Müdürlüğü'nden sürülen polis memurları için "geçici atama" statüsünde işlem yapıldığı ve bu yolla memurların istifaya zorlandığı belirtildi.

YİTİK

Üç adet Dörtyol 2. Noter'den aldığım nüfus sureti ile bir adet Dörtyol Savcılığı'nca verilen sabıka kayıt belgesi.

Yenisini çıkaracağımdan eskisi geçersizdir.

Salim VURAL: B.E.E.—F.K.B. Bölümü Öğrencisi

(Demokrat: 883)

YİTİK

1979 yılında aldığım yüksek öğrenim kredi kartımı yitirdim. Yenisini çıkaraçağımdan eskisi geçersizdir.

Ali ÖZ: B.E.E.-Sosyal Bölümü Öğrencisi

(Demokrat: 884)

YİTİK

2 adet Dörtyol 2. Noter'den aldığım nüfus sureti. Yenisini çıkaracağımdan eskisi geçersizdir.

Ergün TUTU: B.E.E—Sosyal Bölümü Öğrencisi

(Demokrat: 885)

YİTİK

2 adet Dörtyol 2. Noter'den aldığım nüfus sureti. Yenisini çıkaracağımdan eskisi geçersizdir.

Recep Beldek. B.E.E.—F.K.B. Bölümü Öğrencisi

(Demokrat: 886)

DİSK/OLEYİS

Grev ve Lokavttaki İşçilerle Dayanışma Gecesi.

AST(SAKINCALI PİYADE)
GENCO ERKAL
MELİKE DEMİRAĞ
TİMUR SELÇUK
TÜLİN NUTKU

10 Mart 1980 gecesi TEPEBAŞI GAZİNOSU'nda Saat: 19.00 da (Biletler kapıdan sağlanır.)

(Demokrat: 882)

NE ALIRSAN 12.5

EMRE

NE OLUYOR BE KİM O?

NE O ÇOK MU KORKUTTUK SENİ SİZLE UFAK BİR HESABIMIZ VAR ONU BİR KAPATALIM HA

YETTİ ULAN YAPTIKLARINIZ BU İŞ YAKINDA BİTECEK BURADA, ÖYLE VEYA BÖYLE

KONUŞSANA LAN

DEVAMI VAR

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3315/92

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOGLU

Yazıişleri Müdürü: Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H. Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110 DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

DÜNYA KADINLAR GÜNÜNÜ DİRENİŞTE KARŞILAYANLAR

Mensucat Santral'ın kadın işçileri

" Üretimde, yaşamda ve mücadelede erkeklerle beraberiz"

"Doğum izinlerimiz normal işlemiyor. İzin alamadığımızdan işten eve gittiğinde doğuran arkadaşlarımız oldu. Daha ne güçlükler" diyorlar ama o güçlükler bile yüzlerini karartamamış Birlikte olmanın, direnmenin mutluluğu zorlukların, güçlüklerin izlerinden daha baskın çıkmıs.

● Önceleri, "Kadın çalışır mı?" diye aşağıladılar. Sonra zor yaşam koşulları onları da fabrika kapılarına getirdi. Şimdi anladılar ki, çalışmak, işçi olmak onurlu bir şey

● Bizi "İkinci sınıf" vatandaş sayan düşünceyi yıkacak olan, içinde yer aldığımız sınıf mücadelesidir.

Roportaj: Neyyire ÖZKAN

Yarın 8 Mart. Dünya Kadınlar Günü Yine her yıl olduğu gibi egemen sınıflar ve onların denetimindeki kitle iletişim araçları, "kadın özgürlüğü" konusunda toplantılar düzenleyip, demeçler verecek. Aslında onların "kadın özgürlüğü"nden anladıkları, kendi çıkarlarına hizmet eden, hedef şaşırtıcı göstermelik "haklar"dır.

Esas hak ve özgürlüklerin neler olabileceğini bir de emekçi kadınlara sormalı. Üreten, gerektiğinde hakları için direnen ve analığın ne olduğunu en iyi bilen emekçi kadınlara sormalı.

İş kazasında bir arkadaşlarının ölmesi üzerine protesto sesleri yükselten, önce iki arkadaşlarının, daha sonra 55 işçinin işten atılması nedeniyle direnişe başlayan ve arkadaşları işe alınana dek direnişlerini sürdürmede kararlı olduklarını vurgulayan işçi kadınlarla konuşmak için, direnişte olan Mensucat Santral Fabrikasına gittik.

Yaşlı analar, gencecik bacılar gece gündüz demeden işyerlerinde bekliyorlardı. Ve gelebilecek herhangi bir müdahaleye karşı hazırlıklı, aralarında bölünmeye yol açabilecek kışkırtmalara karşı uyanıktılar. Bize tüm canlılıklarıyla direnişlerini ve haklılıklarını anlatmaya başladılar. Konuşmalarının arasına girmek biraz zor oldu ama gelişimizin temel bir yönü daha vardı: O da, kadın olmaları, direnen, haklarını arayan ve koca makinalara hükmeden kadın işçiler olmalarıydı. Bize direnişlerini aktarırken aynı zamanda kadın olmanın "ayrıcalık"larını "2.sınıf vatandaş" sayılmanın somut örneklerini de anlatmalarını istedik. Adlarını, kim olduklarını ayırmaksızın dinlemeye başladık. Adlarını tek tek ayırmadık, Çünkü, bizce esas olan onların Ayşe, Fatma, Şaziye olmaları değil; üreten, direnen, grev yapan ve aynı zamanda ana olan, kadın olan, işçiler olmalarıydı.

Ayşeler, Fatmalar, Şaziyeler bir bir anlattı, biz de bir bir yazdık. Daha doğrusu yazmaya çalıştık. Onların yaşamını, "2.Sınıf vatandaşların", "eksik etek"lerin mücadelesini

DİRENEN KADINLAR PATRONLARA KORKU SALIYOR

Siz kadın işçiler direnişe başlayınca patronlar ne yaptılar?

Kadın işçilerin direnişe katılmaları patronları şaşkına çevirdi. Biz kadın işçiler, erkeklerle ayrıolmadığımızainanıyoruz. üretimde, yaşamda ve mücadelede erkeklerle beraberiz.

"Oysa üretime katılmazdan önce hiç de böyle düşünmezdik" diye araya giriyor genç bir işçi kız.

O zaman nasıl düşünüyordunuz?

İşe başlamazdan önce evimizde otururdum. Ev işleriyle uğraşırdım. Önce babamın, sonra kocamın sözünden çıkmazdım. Otur otur, kalk kalk. Hiçbir yerde, hiçbir şeyde söz hakkı verilmezdi. Nedeni kadın olmak.

Peki çalışmaya başlayınca ne değişti?

Eee. Şemdi hem ben çalışıyorum hem de beyim. Evde de işler ortak. İşten arta kalan zamanda ev işlerine yetişemiyorum. O zaman beyim de yardım ediyor.

Yanakları al al bu genç işçinin konuşmasını arkadaşları kesiyorlar. Yer yer protesto nidaları da yükseliyor. Ve çoğunluk, kocalarının ev işlerine hiç karışmadığını ve dışardan gelince onca ev işini tek başlarına yapmak zorunda kaldıklarını anlatıyor. Bazısı bu durumu olağan kabullenmiş.

—*O erkektir. Hiç ev işi yapar mı?* diyor.

Yıllarca kafalara yerleştirilen "erkeğin üstünlüğü" feodal savına karşı çıkan yok mu diye soruyoruz:

ERKEĞİN "ÜSTÜNLÜĞÜ" NE TEPKİLER VE ÇALIŞAN KADINA SAYGI

Kadın işçilerin hemen hepsi bu haksız üstünlüğe karşı tepki içindeler. Ama bir türlü de yıkamamışlar bu ortaçağ kalıntısı egemen sınıfların her zaman işine yarayan kadın erkek ayrımını. Bazı aileler kendi kapalı kapıları içinde eşitliği sağlamışlar. Ama tüm topluma egemen olan kadın-erkek ayrımını bu tek tek örnekler yok edememiş. İşçilerle konuştukça bu ayrımın örneklerini daha fazla görüyoruz. Örneğin, daha önce fabrikalarda çalışmayı kınayan bu insanlar, şimdi çalışmanın kınanacak değil, övgüye değer bir iş olduğu konusunda hemfikirler.

Ama işe ilk başladıklarında neler neler denmemiş.

28 yaşında, ama en az 40 yaşında gösteren 3 çocuk anası bir işçi ilk işe başladığı günlerde karşılaştığı tepkileri şöyle dile getiriyor:

—İlk işe başladığımda yeni gelindim. Etraftan yeni gelin nasıl işe gider diye sözetmeye başladılar. Ya kocan nasıl izin veriyor diye de kışkırtıyorlardı. Fabrikada vardiyalı çalıştığımdan gece geç saatlerde ya da sabahın köründe işte olmak zorundaydım. Ama işte çalışa çalışa hayatı tanıdım. Şimdi işçinin kadın da olsa birşeyden korkmadığını öğrendim.

Daha yaşlı bir ana söze giriyor ve o ilk işe başladığı günün kızgınlığıyla anlatıyor:

Ya bana ne dediler biliyor musun? 'O da Fabrika karısı oldu' Çünkü o zamanlar fabrikada çalışmak ayıplanırdı. Etmedik laf bırakmadılar. Yaşam hergün pahalanıyordu. Bir çalışıp beş yiyemiyordu. Beşi de çalışınca ancak karın doyuruluyordu. Ve sözedenler, kınayanlar kendileri başladılar bir somun ekmek, bir baş soğan için çalışmaya. O zaman anladılar ki, çalışmak utanılacak bir şey değil. Şimdi birbirimizi ayıplamıyoruz. Aynı tezgah başında çalışıyor, aynı zorluklara göğüs geriyoruz. Bize birbirimizi ayıplatan, aşağılatan insanlara birlikte karşı koyuyoruz.

Ana doğru söylüyordu. Öyle de güzel anlatıyordu ki, ekleyecek bir şey bulamadık. Yaşam güçleştikçe, yoksul daha yoksul, varsıl daha varsıl oldukça, ailelerde çalışan sayısı çoğalmış, kadını kızı fabrikalarda iş arar olmuşlardı. İşçilerin nasıl çalışmaya başladıklarını öğrenmek istediğimizde alabildiğimiz yanıtlar da bu gerçeği kanıtlıyordu. Hep bir ağızdan şu yanıt veriliyordu:

— Aç kalmamak, geçinebilmek ve yaşayabilmek için çalışmaya başladık

Ve bu şartların çalışmaya yönelttiği insanlar, özellikle sanayi kollarında, sahip olduğu tek şey "satacakları iş gücü" olan işçileri, bunların giderek büyüyen bir parçası da, kadın işçileri oluşturdular. Konuştuğumuz kadın işçiler de, sınıf çelişkilerini hayatın içinde yaşayan işçilerdi ve işçi haklarını savunmanın yanısıra, kendilerini ikinci sınıf sayan düşünceye ve bu düşünceyi üreten düzene karşıydılar.

"Bizim direnişimiz hakkımızı yiyen, arkadaşlarımızı kapı önlerine koyanlara karşı olduğu gibi, kadını aşağılayan düşünceye, onu üreten toplumsal yapıya da karşıdır. Onun için biz kadın işçiler, her mücadelede erkeklerle omuz omuzayız" diyorlar kadın işçiler fabrika kapısında nöbet tutarken.

KADIN İŞÇİNİN EN BÜYÜK SORUNU: ÇOCUK

İşçi olarak karşılaştıkları bütün bu zorlukların yanısıra ana da olan bu kadınlar, çocuklarını nasıl büyütüyorlardı? En büyük sorunlarından biri olduğunu gördüğümüz bu konuyu kendi ağızlarından şöyle dinliyoruz:

—Dokuz yıldır çalışıyorum. Üç çocuğum var. Üçü de fabrikanın kreşinde kalıyor. Kreş iyi ama hepimize yetmiyor. Ben arkadaşlarım içinde şanslı olanlardanım. Çocuklarımı kreşe verebildim.

—1953 yılında fabrikalarda çalışmaya başladım. Altı çocuk anasıyım. Önceleri çocuklarıma annem baktı. Daha sonraları da birbirlerini büyüttüler.

—Ben de bir çocuk anasıyım. Onu köye yolladım. Yılda, beş yılda nasıl denk gelirse gidip görüyorum. Çocuk benden uzak duruyor. Ama elden ne gelir. Buna katlanmazsam nasıl yaşarız. O bebemi nasıl büyütürüm?

—Çocuklarıma bakacak kimsem yoktu. Beş yaşındaki çocuğum kendinden küçüğüne baktı.

On saat üstlerinden kilitleyip gidiyorum. Başka çarem var mı? Burda kreş var ama sana sıra gelende çocuğun gelinlik ya da damatlık olur.

Çocuğu olanların durumları hep aynı. Konuştukça anlatılanlar çoğalıyor, deştikçe sorunlar artıyor. Kadın olmaları her yerde yeni bir set daha çıkarıyor önlerine.

(Devamı 7. Sayfada)

TV KÖŞESİ

21.35 TV'DE TÜRK SİNEMASI

MİRASYEDİLER

Zeki Alasya ve Metin Akpınar

Yönetmen: A.Gülyüz
Oynayanlar: Zeki Alasya, Metin Akpınar Hale Soygazi, Fatma Belgen.

"Mirasyediler" Zeki Alasya ve Metin Akpınar'ın birlikte çevirdikleri ilk film. Büyük kentin küçük insanlarını ve onların sorunlarını güldürü havası içinde sunulan film kısaca şöyle:

Metin Akpınar ve Zeki Alasya bir dükkanda tezgahtarlık yapan iki arkadaştırlar. İkisinin de birer sevgilisi vardır. Hale Soygazi ve Fatma Belgen iki gencin günlük yaşantılarını büyük ölçüde etkilerler. Hale Soygazi felaketin eşiğindedir. İki genç onu kurtarmak için çare aramaya başlarlar.

ŞEKER KIZ

19.30

"Şeker Kız halk tarafından çok sevilen bir dizi. Gerçekten gerek filmin tekniği açısından, gerekse çizgilerin kalitesi açısından kendisini zevkle izlettiren Candy, kendisine yöneltilen bütün kötülüklere her zaman iyilikle cevap veriyor. Sonuçta da iyi kalpliliğinin mükafatını alıyor. Ancak bugün hiç bir kötülüğün cezasız bırakılamayacağı açıktır.

Sürekli filmin bugün yayınlanacak 21. bölümünde Anthony, Liza ile birlikte çıktığı bir at gezintisinde Tom ile karşılaşır. Ürken atlar yüzünden Tom'un arabası devrilir. Daha sonra köşke gelen Tom, Candy ile karşılaşır, Candy, Anthony ile ilgili bazı gerçekleri öğrenecektir.

Eğlence Programları reklam aracı oldu

TRT Genel Müdürü Kasaroğlu, bundan böyle müzik ve eğlence programlarına ağırlık verileceğini açıklarken, I Mart günü yayınlanan "cumartesi şenliği"nden bir skandal patlak veriyordu. Bir yoğurt firması isminin yazılı olduğu yoğurt kasesi dakikalarca ekranda gösterilerek açıkca reklamı yapılmıştı.

Böylelikle eğlence programlarının geleneksellesmiş "adam meşhur etme" uygulamalarına yeni bir çeşit katılmış ve firma tanıtma adeti adeta getirilmiştir. Acaba TRT yasasında böyle bir madde vardı da bizmi unuttuk? açıklama bekliyoruz.

TV'de BUGÜN

17.00	SPOR
19.00	HABERLER
19.05	İNANÇ DÜNYASI
19.30	ŞEKER KIZ
20.00	HABERLER
20.35	MİNİK BALE
2040	TÜRK HALK MÜZİĞİ TOPLU PROGRAMI
21.10	SANAT'IN ÖYKÜSÜ (Uygarlığın öncüleri)
21.35	TV'DE TÜRK SİNEMASI
22.45	ECZACIBAŞI TORİNO(İtalya) MAÇINDAN ÖZETLER
23.15	HABERLER

Demokrat Çocuk

Anaokulu istiyoruz

Dünkü yazımızda okul öncesi eğitiminin neden gerekli olduğunu anlatmıştık. Bugün de anaokullarını tanıtmaya çalışacağız sizlere.

Çocuklar anaokullarında ne yapar? Belli yaşlara göre sınıflara ayrılır öğrenciler. Başlarında bir öğretmen vardır. Birlikte oynar, koşar, zıplarlar. Öğretmen bazı öyküler, şiirler okur onlara şarkılar öğretir. Resim yapar çocuklar. Kuruboya, suluboya, karakalem. Kağıttan, kumaştan oyuncaklar yapmayı da öğrenirler. Yemek saatlerinde gene birlikte aynı yemeği yer, sonra da öğlen uykusuna yatarlar. Akşamüstü ana-babaları gelir, alır onları okuldan.

Büyük kentlerde yaşayan ve çalışan ana-babalar, çocuklarının eğitimi bir yana bırakılmaları için bu tür okullara gereksinme duyuyor. Çocuklarına bakacak yakını olmayan analar ya işten ayrılacak ya da çocuğunu işyerinin açtığı anaokullarına götürecek. Hiç kuşkusuz anaokullarına götürmek doğru ve gerekli olanı. İşte bu zorunluluk bazı ana babaları işyerlerinde anaokulu açtırma çabasına itmiş. Başarmışlar da.

Biliyor musunuz, belli sayıda kadın çalıştıran iş yerleri anaokulları açmakla yükümlü. Çoğu işyeri anaokulu açmamış, ama açtırmanın yolları var!

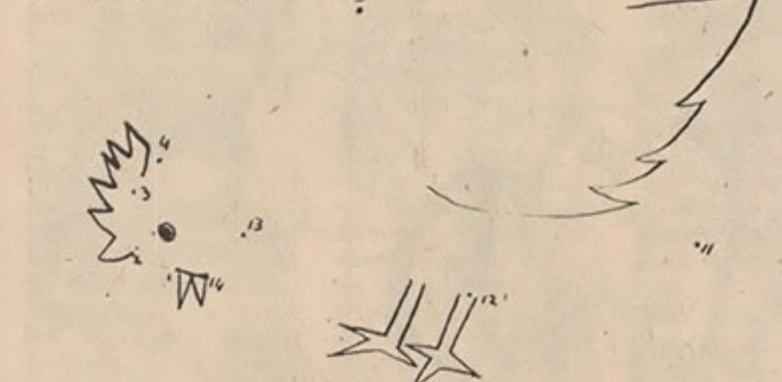
Eğer ana-babanız bir işyerinde çalışıyorsa, sorun bakalım onlara. Bazı ana-babalar nasıl başarmışlar anaokulu açtırmayı?

Güneş ağabey

BOYAYALIM

1'den 14'e kadar olan sayıları birleştirin

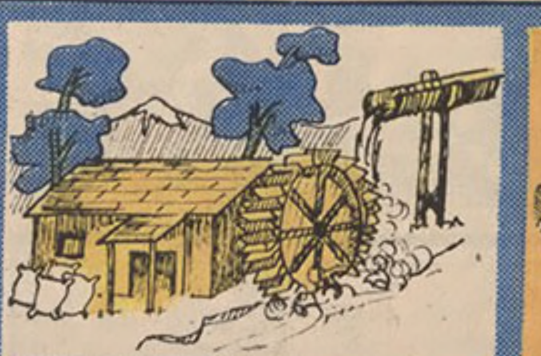
1'lerin zaferi

1 x 9 + 2 = 11
12 x 9 + 3 = 111
123 x 9 + 4 = 1111
1234 x 9 + 5 = 11111
12345 x 9 + 6 = 111111
123456 x 9 + 7 = 1111111
1234567 x 9 + 8 = 11111111
12345678 x 9 + 9 = 111111111

Ne kadar eğlenceli değil mi?

BUĞDAY'IN ÖYKÜSÜ
BİR GÜZ GÜNÜ ÇİFTÇİ DAYI ÖNCEDEN SÜRÜLMÜŞ TARLAYA GİDEREK MİNİK BUĞDAY TANELERİNİ EKTİ. KIŞI KAR ALTINDA GEÇİREN TANELER BAHARDA ÇİMLENİP BOY SÜRDÜLER. YAZ SICAĞI İLE ALTIN BUĞDAY BAŞAKLARI BİÇİLMEYE HAZIRDI ARTIK. HARMAN YERİNDE SAPLARINDAN AYRILAN TANECİKLER DEĞİRMENE GÖTÜRÜLDÜ. UN HALİNE GELEN BUĞDAYCIKLAR FIRINA GİDECEKTİ. TÜM İNSANLARI DOYURMAK, YEMEKLERE KATIK OLMAK İÇİN FIRINCI AK UNLARI FIRININDA PİŞİRİP EKMEK YAPTI. BİR TOHUM BİN BUĞDAYDAN...